

Mariana Brăescu

Pronto, agent particular

sau

Marea lovitură

(Caut mamă din America)

comedie în trei acte

CARPATHIA PRESS - 2005

CARPATHIA PRESS, 2005

str. Ciprian Porumbescu nr. 10, București, cod 010652

E-mail: carpathia@k.ro

Tel/fax: 021-317.01.14

ISBN: 973-86949-9-x

Colecția „**Rampa**“ este inițiată și îngrijită de *dr.Artur Silvestri*

Coperta: *arh.Mugur Kreiss*

Tehnoredactare: *ing.Diana Șuică*

Tipar: Evenimentul Românesc – Tipogrup Press

PERSONAJE

PRONTO, 35 ani

DNA THOMPSON, 40 de ani

OLIMP PODOABA, 65 de ani

MOAȘA AGLAIA, 70 de ani

DL. IONESCU, 50 de ani

DNA IONESCU, 45 de ani

DL. POPESCU, 50 de ani

DNA POPESCU, 45 de ani

DANA IONESCU, 20 de ani

DAN POPESCU, 20 de ani

SECRETARA, 22 de ani

ACTUL I

*La ridicarea cortinei scena e în întuneric profund. Se aude o muzică de discotecă, zgomote trepidante de dans, voci tinere, hohote de râs. Atmosferă de petrecere. Când se aprinde lumina, se va observa că Pronto e singur și ceea ce s-a auzit e o înregistrare. Pronto tocmai derulează o casetă; imprimă ceva. Încăperea e o garsonieră cu pretenția de a servi drept sediu unei agenții, mobilată simplu: o canapea, două-trei scaune, un fotoliu, un birou. Pe birou trei telefoane din care doar unul funcționează, celelalte țin de recuzită. Pe pereți și pe birou – afișe pe care scrie: „**PRONTO – AGENT PARTICULAR sau AGENȚIA INTERNAȚIONALĂ PRONTO, RELAȚII INTER-UMANE. Vând și cumpăr**”, în românește și în câteva limbi străine.*

PRONTO (*singur, monologhează entuziasmat, umblând la casetofon*): Stingi lumina și juri că te afli în plină discotecă. Asta da, idee! Merită banii. Dacă cineva dintre dumneavoastră e singur, se plictisește și vrea să-i facă pe vecini să moară de ciudă,

apelează la Pronto. Contra preț, obține ideea și această înregistrare. Dai un ban dar știi că face. Pui caseta acasă, seară de seară, câteva ore bune. „Al dracului, o să zică vecinii, noi muncim și ăsta tot într-o petrecere o ține”. Și tu, între timp, prăjești cartofi, îți speli ciorapii și , dacă vrei, pui și aspiratorul ... disco. Nu-i așa că e fenomenal? Cine e în criză de idei să apeleze la Pronto. (*Sună telefonul*): Agenția „Pronto la dispoziția dumneavoastră”. Alo! Desigur, agentul Pronto în persoană. Sigur, caseta e gata. Când treceți s-o luați? Bine, o să las nota secretarei mele să v-o elibereze și s-o achitați. Și, nu uitați, dacă mai aveți o problemă, Agenția Pronto rezolvă imediat. Ofer soluții, și înregistrări pentru soții geloase. Nu, nu aveți soție? Atunci iubită. Nici iubită. Păcat! Ori-cum, pentru orice aveți nevoie apălați la Agenția Pronto cu toată încrederea. Bye. (*Închide trist*). Poftim, idei de milioane și eu le vând la solduri. Atâta inteligență, atâta inventivitate pentru ca un neisprăvit, un nimeni, care n-are soție, n-are amantă și n-are nimic în capul lui gol ca un dovleac să poată isteriza o babă curioasă. O, cum se iroiesc valorile! (*Sună și apare secretara*).

SECRETARA: Da, maestre.

PRONTO (*încrunțat*): Ți-am spus de-atâtea ori: când te chem să vii cu agenda. Doar te-a instruit așa și patronul!

SECRETARA (*dezinvoltă*): Maestre, dar am memorie! Suficientă ca să țin minte să fac o cafea sau să aștept un client. Ce mai trebuie să notez?

PRONTO (*didactic*): Luluș, nu asta-i problema. Pentru efect la client trebuie să vii cu agenda. Nu-nțelegi? Tu ești cartea de vizită a agenției. Ultimul proverb american sună așa: „spune-mi cum e secretara ca să-ți spun cum e agenția”.

SECRETARA (*face câțiva pași șerpuiți și se uită criminal în ochii lui Pronto*): Sexy! Cel puțin așa-mi spuneai odată.

PRONTO (*parează, cântând*): Spune-mi unde, când, și cum... Nu, draga mea, Agenția nu e locul ideal pentru depozitarea declarațiilor. Ți le-am făcut, ți le-am făcut, gata! Păstrează-le acasă cum păstrează o bancă valorile. Aici e altceva. Se investește inteligență și se scot bani.

SECRETARA (*dezolată*): Care bani?! N-am văzut nici un leu de un an de când sînt cartea de vizită a Agenției Pronto. Voluntară, voluntară, dar cred că exagerezi. Îți atrag atenția că deși n-am ajuns în capitalism observ că mă exploatezi.

PRONTO (*jignit*): Nimic nu-nțelegi. E spre binele tău. Te învăț cu rigorile capitalismului ca să-ți fie ușor când ne vom muta sediul acolo.

SECRETARA (*oftează plictisită*): Totul e spre binele meu și binele ăsta nu ajung să-l văd!

PRONTO: Luluș dragă, dacă consideri că ocupi un post neconvenabil cu aspirațiile tale, îți accept oricând demisia. Sînt atâtea candidate la postul de secretară de firmă în Occident, încât nu înțeleg să fac binele cu forța.

SECRETARA: Sînt atâtea oițe care visează cai verzi pe pereți, încât mai că-mi vine să spun: ce contează una în plus sau în minus? Drept care nu voi depune demisia nici de data aceasta. Mulțumit, maestre?!

PRONTO (*grăbit*): Atunci, la treabă! Vezi ce e pe agendă, pe cine a mai dirijat spre noi magistrul Podoabă.

SECRETARA: Soții Ionescu, ora 11 și soții Popescu, tot ora 11. Trebuie să sosească. Un caz „dublu”, după cum spunea chiar magistrul.

PRONTO: Să ne organizăm. Să vedem ce casete plasăm. Programul pentru un bărbat gelos, ori programul pentru șeful care trebuie înduioșat? Program de policlinică? Programul de meci?

SECRETARA (*mirată*): Dar ei vin într-o problemă clară.

PRONTO: Fetițo, degeaba te învăț. Nimic nu e clar pe lumea asta. N-ai văzut cum cei mai mulți aleargă după ce nu le trebuie? Și după ce obțin, nu știu ce să facă cu ce-au obținut! Rostul „Agenției Pronto” este să-i clarifice, să-i limpezească, să-i ajute, să le ia mințile, să le ia banii și să-i facem clienți pe termen lung. Ce dacă vindem la potcoave și caiele?!

(*Se aud bătăi în ușă. Secretara deschide. Sînt soții Ionescu. Îi conduce. E în rol, preocupată*).

SECRETARA: Vă rog să poftiți. Aveți oră rezervată. Așa să procedați mereu, altfel se poate întâmpla ca maestrul să fie ocupat. Pronto vă așteaptă.

DI. IONESCU, D-NA IONESCU: Bună ziua, maestre. Sper să nimerim bine.

PRONTO: La „Agenția Pronto” nimeni nu nimerește bine, nimerește minunat.

D-NA IONESCU (*precipitată*): Așa ne-a spus și Olimp Podoabă. În cuvântul domnului Olimp Podoabă am o încredere nemărginită (*mândră*). A fost șeful nostru 15 ani.

PRONTO: O să fiți clienta „Agenției Pronto” cel puțin 15 ani de-acum înainte. Vă stau la dispoziție.

DL. IONESCU (*dezamăgit*): Cinsprezece ani? Avem nevoie de un detectiv acum, pe loc.

PRONTO: Detectiv?

D-NA IONESCU: Un detectiv particular care să ne rezolve problema ce o avem pe suflet. Or să vină și Popeștii. Toți patru avem nevoie de un detectiv.

PRONTO (*zâmbește disprețuitor, condescendent*): Detectiv! Se cunoaște că nu sînteți la curent, că nu sînteți racordați la pulsul mondial. Detectivul este un personaj desuet. Se practica pe vremea căruței, a locomotivei cu abur și a automobilului cu viteza de 20 km/oră. În epoca supersonicelor se poartă agentul.

D-NA IONESCU (*încăpățânată*): Eu vreau detectiv. Demodat sau nu, detectiv vreau.

PRONTO: Doamnă Ionescu, să nu fim dogmatici. Dumneavoastră vreți să vă rezolvați problema, nu-i așa? Am aici o întregă tehnică electronică (*arată în jur*), iar aici (*arată la tâmplă*) un milion de idei. Trebuie doar să le folosim. Să-mi prezentați, dar amănunțit, problema. Dacă e nod gordian există o singură soluție (*face semnul tăierii: harști!*). Am rezolvat mii de cazuri, firma mea este vestită. S'il vous plait!

D-NA IONESCU (*nervoasă, face semn dlui. Ionescu să înceapă. Dl. Ionescu se codește*).

DL. IONESCU: Poftim! De ce eu? Eu sînt vinovatul?

D-NA IONESCU: Oricum nici nevinovat nu poți fi numit. Dar tu ai fost cu prietenia. De la asta a început totul. Popescu în sus, Popescu în jos, cu Popescu la petreceri, cu Popescu în excursie, duminica cu Popescu, în zilele de lucru cu Popescu, sărbătorile legale la Popescu, sărbătorile folclorice... la fel.

DL. IONESCU: Măi, omule, fii rezonabil, ce era să fac? Puteam să trec pe lângă el și să-i spun: nu te cunosc, Popescule, când propria ta nevastă n-a găsit altceva mai bun de făcut decât să nască împreună cu nevasta lui!

D-NA IONESCU: Asta chiar e bună! Aveam de-ales, nu-i așa? (Cu ironie): Ai fi enervant dacă n-ai fi caraghios! Dl. Ionescu, tată de familie, are o propunere: nevestele să nu mai nască oricum, ci doar în companiile indicate de consorți. Ei, bravo!

DL. IONESCU: Mă iei tu acum peste picior. Spun prostii! Nu, nu spun! Puteai să te ții și tu mai rezervată acolo, la casa de nașteri. În definitiv, habar n-aveai cu cine ai de-a face.

D-NA IONESCU: Adevărat, puteam să fiu mai rezervată. Naști un copil în plin potop, nu știi dacă mai ieși viu dintre ape, dar nu trebuie să vorbești cu persoane cărora nu le-ai fost prezentate de soț. E adevărat, n-am făcut verificări să știu cu cine stau de vorbă. Dar chiar dacă aveam această măreață idee – să apelez întâi la dosarul de cadre – tot nu servea la nimic pentru că Ionescu, tatăl, cu cine a venit la maternitate, îmbrățișându-se frățeste? Cu Popescu!

DL. IONESCU (*întristat*): Îmi reproșezi că mă bucuram? Dă-o-ncolo! Tremuram ca frunza ploului de grija voastră și când am văzut că ați scăpat eram în stare să-mbrățișez și stâlpii de telegraf, dară-mi-te pe Popescu. Și-apoi, om era și el... Și fericit.

D-NA IONESCU (*înțepată*): O fi și-acuma.

DL. IONESCU: Pe dracu! Cred că la ora asta ei fac exact ce facem noi.

(*Se aude o bătaie în ușă. Secretara introduce pe soția Popescu*).
Vorbeați de lup ...

DL. POPESCU (*intrând, malițos*):... Și Popescu la ușă. Bună ziua.

PRONTO: Vă așteptam. Bună ziua. Luați loc și spuneți tot ce aveți pe suflet.

D-NA POPESCU: Bună ziua. (*Se uită cu ură și superioritate la D-na Ionescu*).

D-NA IONESCU (*rezervată*): Bună ziua, ați venit, intrați.

DL. IONESCU: Dacă ați intrat, înseamnă că avem o treabă împreună.

DL. POPESCU (*cu semnificații*): Desigur, întâlniri de plăcere nu mai avem de mult.

D-NA IONESCU (*înțepată*): Ce să-i faci! Capul face, capul trage.

D-NA POPESCU (*revoltată*): Adică e vina noastră. Sau poate vă imaginați că e pe placul nostru să știm că Dan, singurul și neprețuitul nostru fiu (*vocea i se înmoaie, dă să plângă*)...

DL. IONESCU: Doamnă! Adică vrei să spui mata că Dana, singura noastră fiică, nu e de nasul familiei Popescu. Retractează imediat că iese o tragedie.

DL. POPESCU: Ce tragedie, domnule, vezi-ți de treabă. E o comedie. Eu n-am cu fata, am cu tat' so'.

D-NA POPESCU (*vehementă*): Exact. Cu mamă-sa.

D-NA IONESCU (*sare*): Ah! Cum îi rabdă pământul! Dacă nu știți, aflați acum: noi nu sîntem de acord ca fata noastră, unica noastră fată (*dă să plângă, patetic, teatral, apoi își revine*) să aibă nici cea mai vagă prietenie cu un băiat care are mamă pe d-na Popescu...

DL. IONESCU: ... și tată pe Popescu.

DL. POPESCU: Merci, chiar că mi-ai spus o noutate.

PRONTO (*tehnic*): Sîntem aici să rezolvăm problema. Sîntem la ora expunerii de motive. Da capo al fine.

DL. IONESCU: În consecință, domnule, (ca să te numesc „colega” n-am cum!) spune ce-ai de spus.

DL. POPESCU: O întrebare simplă, colega, că tovarăș cu mine unul fără umor nu poate fi în veci. O întrebare inocentă: cât e ceasul?

D-NA IONESCU (*sare, atinsă*): Aha! Pretinzi că Dana e o fată lipsită de umor, și asta o face să nu fie acasă la ora asta. Merci de informație dar e greșită. Dana e la Universitatea Populară. E miercuri și are curs de engleză.

DL. IONESCU (*revoltat*): Nu știu ce înseamnă asta, dom'le. Copila mea merge doar acolo unde îi dau eu voie. Are, e drept, 20 de ani, dar e la fel de ascultătoare ca la 7. „Tăticu', îmi dai voie să merg la Universitatea Populară?” ...

DL. POPESCU (*il maimuțărește*): „Tăticu', dar cu Dan Popescu îmi dai voie să mă sărut în parc?”

DL. IONESCU (*sare la gâtul lui Popescu, îl zguduie de cravată; cele două femei se reped să-i despartă*): E o infamie, o infamie! Ticălosule! Cere scuze că te omor! Iese crimă, ascultă ce-ți spun.

PRONTO (*calm profesional*): Întâi afacerile, apoi sentimentele, please.

DL. POPESCU (*scapă, se retrage și-și reface ținuta*): Iese pe dracu ghem. Dar scuze îmi cer. Când ai dreptate, ai. E imprecizie, nu infamie. Sînt om și greșeala e omenească. Am greșit: e pentru că astăzi nu se sărută în parc ci pe stradă.

(*DL. Ionescu dă din nou să se repeadă, mai neconvins. Soția îl reține. D-na Popescu îl păzește pe bărbatu-său*).

PRONTO: Problema, stimați clienți, nu e gravă. Dacă ar fi doar gravă, treacă-meargă. Dar mai e și acută. În tariful „Agenției Pronto” despărțirea îndrăgostiților este pe locul numărul unu. Două inimi care se iubesc se despart mai greu decât regina nopții de parfumul ei. Eforturile vor fi extraordinare, dar să n-aveți grijă, rezultatul îl am deja în buzunar.

DL. POPESCU: De asta am și venit sfătuit de Olimp Podoabă. Să fim oameni cu scaun la cap. Toți vrem același lucru. Să ne unim forțele să-i despărțim.

D-NA IONESCU: Domnule, stimate, fă ce știi și desparte-i. Plătim numai să-i vedem despărțiți.

DL. IONESCU (*solemn*): Să-i despărțim. Nu vreau să-mi mărit fata cu băiatul unui comediograf amator care batjocorește tot ce e sfânt și mă-ngreșoșează pe mine, autorul de ode care pune în cele scrise solemnitatea unui imn.

DL. POPESCU (*malitios*): Să-i despărțim. N-am nici un chef să-mi văd băiatul intrând în casa unui jalnic și poet închipuit. Ironia este forma înțelepciunii și tot ce înnobilez eu cu umorul și satira el îngroapă într-un epitaf.

D-NA IONESCU: Să ne unim!

D-NA POPESCU: Să-i despărțim!

PRONTO: „Agenția Pronto la dispoziția dumneavoastră”. N-aveți nici o grijă. Se vor urî. Când se vor întâlni, vor trece unul pe un trotuar și altul pe un trotuar. Își vor purta dușmănie o viață. Când Pronto acționează, totul se poate. Treceți acum pe la secretară și achitați prima ședință și avansul conform tarifului „despărțit amoruri”. La revedere.

(Cei patru îi strâng mâinile lui Pronto. Apare secretara care îi preia. Pronto rămâne singur, își freacă mâinile, încântat).

PRONTO: Dacă nu e încă marea lovitură, e bine și mica lovitură. Ce de bani o să scot eu după fraierii ăștia! Au picat la țanc! Oricum, sînt pe mâini bune: unul e Pronto, agent de talie națională!

(Se aud bătăi la ușă, pe unde intră Olimp Podoabă, fără să mai aștepte să i se răspundă).

PODOABA: Visează o talie mai ca lumea, băiete.

PRONTO *(se redresează)*: Balcanică, europeană, internațională. Respectele mele, patroane!

(Podoabă se așază încet, bătrânește).

PODOABĂ: Eh! respectul! De respect am avut parte toată viața, și la ce mi-a folosit? Eu voiam să-mi fac carieră, ei îi dădeau înainte cu respectul.

PRONTO *(își trage un scaun aproape și se așază fascinat)*: Dar ai avut putere, glorie.

PODOABĂ: De ce fugi, nu scapi! Și ce cauți nu găsești. Ce glorie am vrut, și ce am avut! la aminte, băiete, să înțelegi cum te joacă viața. Eu, la viața mea, am fugit de onoare....

PRONTO: ca dracu de tămâie.

PODOABĂ: Exact. Eu fugeam de ea, și ea după mine. Ah! Să fi avut eu spațiu, departe eram. Dacă aveam șansă nu stăteam și pălăvrăgeam aici. Știi cine umbla după mine azi? Nu tu, băiete, nu!

PRONTO:???

PODOABĂ *(se înfierbântă)*: Interpolul, FBI-ul. Toate rețelele secrete. Pe când așa... *(dă din mână a lehamite).*

PRONTO: Patroane, niciodată nu e prea târziu.

PODOABĂ (*blazat*): Vezi-ți de treabă. Știu ce spui, numai că în meseria noastră nu se potrivește. Escrocheria, băiete, este o meserie foarte serioasă. Aici nu încap amatorism. E limpede: escroc ești sau nu!

PRONTO: Dar bișnițarul, patroane, bișnițarul?

PODOABĂ (*scârbit, exclusivist*): Odioasă specie. Mă dezgustă. Țsta nu e nici cal, nici măgar. A pornit de la onest la escroc și a rămas la mijloc. Principiul lui, dacă nu curge, pică! O, nu, mon cher, mi-e silă. Decât așa, mai bine rămâi, dracului, cetățean cinstit, în banca ta.

PRONTO (*interesat să se clarifice*): Patroane, nu te supăra că te contrazic. Dar unde să aștepți marea lovitură? Eu zic că oriunde, chiar și în nenorocita de bancă a bișnițarilor.

PODOABĂ: Pronto dragă, recunosc că ai stofă, dar îți lipsește metafizica. În meseria noastră, bastonul de mareșal nu stă în ranița oricărui soldat nespălat. Apare extrem de rar. Unul la 50 de ani!

PRONTO: Și acela este Podoabă! Dar îngăduie, patroane, unul este Podoabă, iar Pronto este al doilea.

PODOABĂ (*flatat*): Așa, da. Fiecare escroc cu steaua lui. Pe mine, băiete – ți-am mai spus – pe mine m-a nenorocit istoria. Ghinionul meu a fost istoric. Ori m-am născut prea târziu, ori au venit comuniștii prea devreme. Socialismul, îți spun eu cu mâna pe inimă, nu este o societate pentru toți. Nu! Pentru escroci e falimentară.

PRONTO: Trebuie să adaptezi strategia la condițiile istorice concrete.

PODOABĂ: E-te-te! A ajuns să dea oul lecții găinii. Nu te deranja, am făcut și eu marxism. Nu merge. E prea strâmt un acvariu pentru o balenă. Înțelegi? Așa e cu socialismul și escrocheria. Ascultă-mă pe mine, care am traversat eroic treizeci de ani până la pensionare. Treizeci de ani am luptat ca să ajung escroc și n-am reușit altceva decât să promovez. Eu mă străduiam, ei mă avansau. Eu mă străduiam, ei mă urcau mai sus. Te-nvăț de bine, când îți spun, în meseria noastră raiul este capitalist.

PRONTO: Patroane, dar raiul e deschis tuturor.

PODOABĂ: Nu, mon cher. Pentru mine e prea târziu. Eu sînt pentru alte vremuri: noi cu franțuzeasca, tangoul și escrocheriile șlefuite artistic, adevărate bijuterii. Voi, engleziți, muzică disco și escrocherii cu programare la calculator. Incompatibilitate absolută. De aceea m-am și reciclat. Eu sînt un filozof al escrocheriei.

PRONTO: Iartă-mă, patroane, dar eu rămân un pragmatic. Tot ce mi-a rămas din filozofie este că scopul scuză eficiența.

PODOABĂ (*melancolic*): Vezi, nimic nu mai e ca altă dată. Nici măcar meseria asta. O artă, domnule, o artă era. Știi cum pregătisem eu lovitura de intrare în lume? Ca un maestru. Și eram așa, ca tine, mai tânăr chiar. Ți-am mai spus: găsisem patronul ideal, bogat, credul și cu o față balcîză, balcîză, de-i era și ei frică să se uite în oglindă. Una ca asta îmi trebuia. Dacă era mai răsărită, roiau pretendenții în jurul ei ca bondarii la miere. Nici așa să nu crezi că eram singur. Contracandidați aveam – un cartofor înrăit și un chefliu notoriu (*cu silă*). Ce lume, domnule, ce lipsă de scrupule! Să nu crezi că eu mă băgam în aceeași oală cu ei. Nu! Ei voiau să-i pape urâtei zestrea. Eu aveam un scop. Eu voiam să devin asociatul nr. 1, tată-său să-mi încredințeze toate firele afacerii și eu să lucrez pe dedesupt, ca apa, și să-l aduc la faliment. Și când îl vedeam falit, și toți banii la mine, să-i fi spus: mon cher, eu sînt ăla, eu ți-am făcut-o.

PRONTO (*protestează*): Patroane, să ai sufletul ăsta? Pleci, și good bye!

PODOABĂ: Ei nu, fără efect psihologic n-are sens. Să cauți călcâiul lui Ahile și apoi să lovești.

PRONTO (*modest*): Eu sînt un om simplu. Vreau eficiență și o firmă pe care să scrie: PRONTO – AGENT INTERNAȚIONAL.

PODOABĂ: Și eu îmi făceam firmă internațională, dar i-am pierdut pe capitaliști. În loc să-l las eu fără prăvălie pe patron, i-a luat-o naționalizarea. Ce satisfacție să mai am? Că nu m-am mai însurat cu urâta? Păi, asta era la mîntea oricui, și a ei. Și așa a început, dragul meu, golgota promovărilor. Eu voiam să mă adaptez la condițiile istorice, să câștig încrederea șefului, să sap încet și o dată să-l dau jos! Ce era în capul meu nu se vedea, dar se vedea conștiinciozitatea. Și în loc să dau lovitura, m-au promovat în locul șefului meu. Idioti, îmi venea să-i omor! Eu nu-i voiam

scaunul, eu îi voiam căderea. El să creadă că-l salvez și eu să-l împing la fund. Acum eram mare, șef de depozit, dar aveam un șef și mai mare, peste mai multe depozite. Pe el trebuia să-l dau jos. Să-l câștig și apoi să-l sap. Altă muncă, altă conștiințiozitate, același rezultat. Eu lucram excelent, dar ei nu aveau răbdare și mă promovau. Eu voiam să-i sap și ei credeau că le sînt prieten. Știi de ce scăpau? Datorită prostiei. Cu prostia nu te poți pune. Min-tea prostului nu știi cum o ia: cum nu știi cum boxează un stângaci. Treizeci de ani a fost chinul meu. M-au scos la pensie. Am rămas ce-am fost. Cel mai mare escroc neexprimat. Am devenit ce sînt: un filosof al escrocheriei.

PRONTO: Patroane, să trăiți, am înțeles. Direcția: Occidentul.

OLIMP PODOABĂ: Te sfătuiesc ca pe copilul meu. Cum poți, șterge-o. Aici te ratezi, te apuci de găinării ori, și mai rău, te faci om cinstit. Îți spun eu, care studiez faptul divers din toate ziarele și merg săptămânal la tribunal ca la biserică. Peste tot nici o escrocherie. Numai găinării dezgustătoare. Lipsă la cântar, bani nedepuși la casierie, șperț. O lovitură mai ca lumea, ceva să-ți bucure sufletul? Nimic. Așa că, amice, dacă ai stofă, scoate ceva din ea. Nota, te rog. O ședință de meditație cu un filozof al escrocheriei. Tariful obișnuit.

(Pronto scoate niște bani, îi pune într-un plic și i-l dă).

OLIMP PODOABĂ: Și acum, dragul meu, mai scoate un plic. Nu, nu obișnuit. Tarifează la excepțional. *(Pronto ascultă, e ochi și urechi).* Băietate, dacă știi să te descurci, mai mult nu-ți spun: s-ar putea să fie marea lovitură.

PRONTO *(scoate repede un plic cu bani, se scotocește în toate buzunarele și dă tot):* Maestre cumpăr Pronto. Ah, marea lovitură! *(Își împreunează mâinile și cu ochii în sus, plin de speranță).* Marea lovitură! Maestre, rămân dator.

OLIMP PODOABĂ *(ia repede banii):* Mai bine nu. Dar iată cum stau lucrurile. Cheam-o pe Luluș.

PRONTO *(sună și apare secretara cu carnețelul).*

SECRETARA: O, bonjour, patroane. Ce notez?

OLIMP PODOABĂ: Lasă prostiile.

SECRETARA: Păi, nu m-ați învățat chiar dumneavoastră să vin cu agendă?

OLIMP PODOABĂ: Eu te-am învățat, eu te dezvăț. Acum nu-ți trebuie agendă ci ochi și urechi.

SECRETARA (*nu e pătrunsă*): O.K. Există. Mai departe?!

OLIMP PODOABĂ: Din clipă în clipă trebuie să apară marea lovitură. Are pentru început înfățișarea moașei Aglaia.

PRONTO (*care stătuse încordat ca un arc nu-și poate reprimă dezamăgirea*): Aăă!!! Moașă?!?

OLIMP PODOABĂ: N-are rost să fii dogmatic.

PRONTO (*își revine, ascultător*): Așa e, patroane. Nu banii au valoare, ci numărul lor. Și ce vrea moașa?

OLIMP PODOABĂ: Ce vrea moașa, nu contează. Ce vinde ea e epocal. Ei, dar o aud suind!

SECRETARA (*merge repede și o introduce*): Pofțiți, vă rog. V-a rezervat oră însuși domnul Olimp Podoabă. V-așteaptă și el și maestul Pronto.

(*Intră moașa Aglaia. E bătrână, blazată, merge încet*).

MOAȘA AGLAIA: Văd că numai eu nu dau bonuri de ordine. În rest, mai să nu poți intra. Bună ziua la toată lumea. Dar poate că aveți treburi. (*Pronto sare de la locul lui să o întâmpine, afectuos*).

PRONTO: O, se poate, ce surpriză! Nu cred ce-mi văd ochii. Chiar să fie tanti Aglaia? Renumita tanti Aglaia? E o plăcere, recunosc, dar surpriza e și mai mare. Moașa Aglaia e patroana mea materială în sensul că m-a adus pe lume.

MOAȘA AGLAIA (*se uită lung la el*): Și ce dacă! Am făcut eu lucruri și mai rele. Iacă, ți-am adus și eu o sticlă de țuică. Să nu vin cu mâna goală.

PRONTO: Țuică? O.K.! Se recepționează.

MOAȘA AGLAIA: Mi-a adus-o și mie uraganul.

PRONTO: Uraganul?

MOAȘA AGLAIA: Că așa am aflat: toate uraganele au nume de femei. Dar ăsta chiar că era măreț. American.

PRONTO: American?

MOAȘA AGLAIA: Era american dar plângea românește.

PRONTO: M-ai luat repede și înțeleg încet. Cum așa?

MOAȘA AGLAIA: Se poate. Se poate și așa. Râde americană-
nește și plânge românește. La bine – acolo, când îi e rău, aici. Pă-
sări călătore....

PRONTO: Să-ți spun drept, ce-aș mai avea poftă să jum-
lesc o păsărică d’asta. De ce nu se prezintă lady la cabinetul meu?
„Pronto – cabinet particular relații interumane. Vând și cumpăr“.
(*Se așează la un birou și se prefacă că ar răspunde la mai multe tele-
foane care sună*). Da? Yes? Alo! Ja! Hellou! Oui! Auf wiedersehen!

MOAȘA AGLAIA: Da’ potolește-te că mă amețești. Dacă
știam ce scot, te lăsam acolo, în burta maică-tii.

PRONTO: Greșeala e omenească. O să dau acatiste și-o să
ți se ierte. (*Desface ambalajul și arată sticla lui Olimp Podoabă*).
Dar ce-mi văd ochii? Cinci stele, whisky scoțian! Oho! Păsăruica
ți-a adus în ciocșor fiola asta drăgălașă?! Ești sigură, juri cu mâna
pe inimă, că avea cu dumneata o afacere și nu cu agentul parti-
cular Pronto, de reputație internațională? Nu-i așa, patroane?
Poate-a încurcat adresa?

MOAȘA AGLAIA: Cu tine nu avea, sigur, nici o afacere. Dar
nici cu mine.

PRONTO: Păcat. Și totuși, ce căuta aici puicuța, găinușa cu
ouă de aur?

MOAȘA AGLAIA (*sec*): Potcoave de cai morți.

PRONTO (*flurieră admirativ*): Pretențioasă gagica.

MOAȘA: O să le găsească când o face plopul pere....

PRONTO: ... și răchita micșunele. Cunosc. Fă-mi te rog o
traducere literară, în timp ce eu voi face oficiul și sacrificiul de-a
mă ocupa de această licoare capitalistă.

MOAȘA AGLAIA (*sec*): Gheață n-am adus.

PRONTO (*flurieră din nou, admirativ*): Reciclată, nu glumă,
tanti Aglaia. (*modest*) Ne vom resemna să-l bem sec. Nu-i așa,
patroane? Să nu-ți uiți vorba, tanti.

MOAȘA AGLAIA: N-am grijă, ce uit eu țin minte alții. Ce
vrei, de fapt?

PRONTO (*lingușitor, îi sărută mâna*): M-am exprimat
caligrafic: o traducere literară. Eu sînt un om simplu și la figurile
de stil am lipsit de la școală. Așadar, gagica, miss America

MOAȘA AGLAIA: D-na Hellen Thompson e româncă neoașă. S-a măritat cu un american.

PRONTO: Bravo nouă. Auzi, patroane?! Exportăm neveste. Bonnes pour l' Occident.

MOAȘA AGLAIA: Dar înainte de american a făcut în România un copil din flori.

PRONTO (*triumfal*): Bun și ăsta. Bon pour l' Orient.

MOAȘA AGLAIA: Știi ce, azi chiar ameteșc de cap. Țuică americană peste păsăreasca ta!

PRONTO: I' m sorry. Revin la limba maternă. Așadar

MOAȘA AGLAIA: Americanca a rămas văduvă. John, Dumnezeu să-l ierte, a lăsat-o singură și bogată și fără copii. Și-atunci doamna și-a amintit că acum 20 de ani a făcut aici un copil.

PRONTO: Are ținere de minte, parol! Ce nu-nțeleg eu este de ce a venit ea la dumneavoastră?!

MOAȘA AGLAIA: Eu de unde să știu? Vine una la mine, știi, țoale, parfum, și zice: „Tanti Aglaia, vin din America”. M-am și speriat. Din America? Aoleu! Dar ce-ai ispășit acolo? Ea, cică, 20 de ani. De căsnicie. Eu îi zic, păi, fata mea, douăzeci? Ai avut sufletul greu, al naibii. Să-ți dea moașa Aglaia o țuică să-ți vii în fire. Dar ea, de colo: tanti Aglaia, bănuiești de ce-am venit? Io i-am zis-o verde: eu nu bănuiesc pe nimeni. Ea mai încercă: și nu ghicești? Îi zic din nou: nu ghicesc, pentru că nu-s ghicitoare. Eu toată viața mea nu mi-am dat nici în bobi, nici în cafele, ori pasențe. Și în țuică nu s-a inventat ghicitul. La care doamna Uragan îmi zice: am venit să-mi iau copilul. E aici. Îl crește una din femeile cu care am născut. Copilul meu e aici.

PRONTO: Și de ce să-ți spună ea toate astea? Ce-i ești dumne-neata? Soră? Unchi? Văr primar?

MOAȘA AGLAIA (*sec*): Moașă.

PRONTO: Merci. Și pe mama ai moșit-o deși regreti rezultatul.

MOAȘA AGLAIA: Și cu americanca regret. Atunci a fost mulțumită că a născut un copil mort. Acum ar vrea un copil viu, mare de 20 de ani, cu buletin, vaccinat și să-l ia și în America!

PRONTO (*începe să înțeleagă*): Așadar, n-ați ajuns la prietenie (*fals compătitor*) Ce păcat!

MOAȘA AGLAIA (*morocănoasă*): Cam așa ceva.

PRONTO (*deductiv, înaintează*): Dar acum 20 de ani era mai multă colaborare. (*Moașa tace, Pronto o privește atent*).

MOAȘA AGLAIA: Ei, ce-mi pasă mie de ce zice americanca! Oricum, e bine. Ce mai poți să-i faci unei babe de 100 de ani ca s-o superi?! I-am zis: „Dacă nu mă supără pe mine moartea, măicuță, că bate din timp în timp în geam, așa, ca să n-o uit, cum să mă supere pe mine legea? Ești copil, fata mea! Chiar dacă ai umblat prin lume, asta n-ai cum s-o fi aflat“.

PRONTO (*continuă deducția*): Așadar, admite că e copilul mort, pleacă în America, vine bogată, vrea copilul bine-merci, sănătos și de douăzeci de ani. Și cam unde-ar fi putut să stea copilul până la 20 de ani, așteptând o mamă yankee? (*Moașa tace. Pronto continuă să o observe*). La o mamă autohtonă. Nu-i așa? Dar atunci de ce doamna nu se duce la această mamă și vine la tanti Aglaia? Fiindcă tanti Aglaia știe unde e copilul. Știe și nu spune.

MOAȘA AGLAIA (*îl urmărește atent, se uită lung, tace mult și apoi*): Cred că am moșit vreo cinci mii de copii și-un drac gol.

PRONTO: Tanti Aglaia. O precizare totuși. Gol nu sînt. Sînt pudic și săritor (*prefăcut*) Și ce pot face eu pentru această neconsoată lady Thompson?

MOAȘA AGLAIA: Nimic.

PRONTO: Nimic? Nu-i greu. Și pentru dumneata?

MOAȘA AGLAIA: Tot nimic.

PRONTO: Tot nimic? Și asta mi-e simplu. Dar atunci, de ce v-ați adresat patronului? (*îl arată pe Olimp Podoabă*).

MOAȘA AGLAIA: Ce patron? Eu am povestit ca-ntre vecini. Și pensionari. Că doar stăm gard în gard de treizeci de ani. Și vecinul meu – vecine, nu-i așa? – mi-a zis că știe pe cineva – adică, pe tine, băiete, care poate alerga.

PRONTO (*atent*): Zbor! Dar unde, tanti?

MOAȘA AGLAIA: Uite, astea sînt odraslele. De-atunci. Dar între timp orașul s-a schimbat. S-a construit mult, s-a demolat mult. Cine știe unde or mai fi acum Popeștii și Loneștii. Da' știi,

nebuna? Dacă îi găsește? Eu n-am cum umbla. La anii mei, eu de ici, colo. Noroc că nu stai departe cu prăvălia.

PRONTO (*atent, să afle totul, este amabil*): Nici nu trebuie, tanti Aglaia. Alerg eu și pentru dumneata. Dar ce să le transmit din partea dumitale?

MOAȘA AGLAIA (*se ferește*): Din partea mea?! Ce să le transmiteti?! Nimic. Dar, ia-le așa, pe femei, pe fiecare, deoparte. Și spune-le de americană. Mi-e de copii. Ce să-i tulbure cu prostiile ei? Ea pleacă și ei rămân. Douăzeci de ani... Parcă nu-s tot copii?

PRONTO (*a înțeles aproape tot*): Tanti Aglaia, dar nu mi-ai spus esențialul: ce fel de copil caută neconsolata lady Thompson? Băiat sau fată? (*Moașa Aglaia îl privește pieziș*).

MOAȘA AGLAIA: Asta vrea să știe și ea.

PRONTO (*atent, rămâne pe gânduri. Apoi, fulgerat de-o idee, bate din palme*): Deci, ce găsește e bun găsit! (*teatral*). Biata mamă! Mamele americane sînt foarte simțitoare. Instinctele lor pornesc greu, se conturează cînd copiii ajung la majoratul pe stil vechi, dar cînd se pornesc, gata, nu le mai poți opri! (*Se ridică, grăbit, o sărută pe tanti Aglaia*). Tanti Aglaia, contează pe mine. Ține minte, m-am născut pentru a doua oară. Și, fii mîndră, tot dumneata m-ai moșit! (*Către Olimp Podoabă, care urmărise toată scena atent*). Patroane, ascultă ce-ți zic: dau marea lovitură! (*Iese în fugă, precipitat, fericit*).

OLIMP PODOABĂ (*cu voce albă, neutră, uitându-se după el într-un mod ciudat*): Și eu, băiete, și eu!

CORTINA

Sfârșitul actului I

ACTUL II

Acțiunea se petrece la hotel Univers, apartamentul doamnei Thompson. E emoționată. Vor veni întâi Pronto, apoi Dana și, imediat, Dan.

D-NA THOMPSON (*la telefon*): Recepția? Sînt doamna Thompson, apartamentul 234. Domnule, fii amabil, m-a căutat cineva? Nici la telefon? Aștept o vizită, doi copii, mă rog, doi tineri. Un băiat și o fată. Te rog mult, îndrumă-i spre mine. Thank you.

(Se plimbă prin cameră, pulverizează un parfum, aprinde o țigară. Sună telefonul).

D-NA THOMPSON (*răspunde, precipitată*): Yes? Allo? Doar tînărul? A și urcat? Thank you. Merci!

(Bate cineva. D-na Thompson se îndreaptă spre ușă).

D-NA THOMPSON: Da! Intră!

(Ușa se deschide și năvălește, literalmente, spre ea un bărbat tînăr. Poartă o perucă blondă stridentă, îmbrăcat voit tinerește, „trăznit”. E Pronto. Se aruncă, hohotind, de gâtul doamnei Thompson care rămâne înmărmurită).

PRONTO: Mama! Mama! O, mamă neprețuită!

D-NA THOMPSON (*il îmbrățișează și ea dar e sigur că nu se aștepta la o așa întâlnire*): Ești.....

PRONTO: Sînt fiul tău! Mamă, strînge-mă în brațele tale și nu mă lăsa! Mamă iubită, dorul zilelor mele pustii! Știam că o să vii, te așteptam!

D-NA THOMPSON: Doamne, ce-i asta! Nu-mi vin în fire. Ești ... (*dă să-i spună numele dar Pronto nu o lasă*).

PRONTO: Sînt fiul tău! Un copil singur pe lume, ca o frunză în vânt! Îmi așteptam mama, ăsta era rostul meu pe lume. Mamă! Așa te visam! Blondă, duioasă, cu ochi înlăcrimați. Mamă, strînge-mă în brațe și nu mă lăsa. Nu știe nimeni ce greu e să fii orfan printre străini!

D-NA THOMPSON: Cât mă condamn. Să fi stat departe 20 de ani în timp ce eram așteptată așa! Câtă dragoste! Nici n-am visat. Ești (*Din nou încearcă să-i spună numele dar Pronto o împiedică*).

PRONTO: Nu, nu spune nici un cuvânt. Fă-ți bagajele și ia-mă la sânul tău! Ale mele le-am adus. (*Merge la ușă unde rămăsese un mic geamantan*). Atât. În rest numai amintiri dureroase. Las totul în urmă, nu vreau să mai știu de nimic! O copilărie pustie ca o Sahară și un dor de mamă fierbinte ca o vară tropicală. Mamă! Dacă nu mă iei acum, imediat, mă omor! (*teatral, se repede către fereastră*).

D-NA THOMPSON: Nuuu! Copile! Ce faci?! Doamne, cât de zăpăcită sînt! Mi-am dorit această zi atîta timp, am așteptat-o, am visat-o și acum mi-am pierdut capul. Nici nu știu ce să spun.

PRONTO: Atât: „fiule”. Și sărută-mă, să mă adormi cu sărutarea ta maternă. Să mă iei, să mă legeni în brațele tale, sau, dacă vrei, și mai bine, să mă așezi în scutece – chiar dacă sînt mai mare. Mă înfeși și îmi cântă (*cîntă*): „Nani-nani, puișor / Dormi cu mama, scump odor!” O să retrăim împreună ceea ce n-am putut trăi despărțiți de lumea rea și de Oceanul Atlantic.

D-NA THOMPSON (*emoționată, își frînge mâinile*): Doamne, de fapt nu mi-am văzut până acum niciodată copilul. Era întuneric, o biată lumînărică ardea într-un colț de cameră, dar țin minte țipătul cu care a venit pe lume. (*Sfîșietor*) Oare-ți mai seamănă glasul cu glasul acela?

PRONTO: Sigur că da. Eu nu mă schimb deloc. Fii atentă, te rog. Uaaa! Uaaa! Uaaa! (*Pronto orăcăie încercînd să imite țipătul unui nou-născut*). Nu-i așa că-i semăn? Ce semăn, sînt chiar eu. Eram mic și inconștient, trebuie să mă înțelegi, altfel m-aș fi agățat de pieptul tău și moașa Aglaia n-ar fi reușit în vecii vecilor să ne despărță.

D-NA THOMPSON (*emoționată, începe să plîngă*): Oh, inima! (*Întinde mîna după poșetă, să ia un întăritor*).

PRONTO (*aleargă să ia un pahar de apă din baie, făcând către sală semnul victoriei și tot către sală*): Am biletul de avion în buzu-nar! Rămâne pașaportul.

(*Se întoarce cu paharul de apă, o ajută pe d-na Thompson să-și ia medicamentul, o depune pe canapea și apoi se așază în genunchi, la picioarele ei*).

Mamă! Mamă! Ai milă de mine. Nu mă părăsi și acum când m-ai găsit. Dar nu o să te las. Nu, nu te las! Te voi îngriji, te voi apăra, voi fi cerberul care păzește ușa ta. (*Patetic, către sală*) O mamă am pe lume! Nimic nu e mai scump ca ea! Mai bine mor eu decât să se clinească un fir de păr din blondele tale plete. Vezi, semănăm! (*compară peruca cu părul d-nei Thompson*).

D-NA THOMPSON (*dă să se ridice, și-a revenit*): Da. A trecut! Emoția!

PRONTO (*o oprește cu hotărâre*): Nu! Rămâi în pat. Ai alergat toată viața. Nu aveai un fiu, acum îl ai. E rândul meu să am grijă de tine. Rezolv totul, imediat. Comand un taxi pentru aeroport. Telefoniez să ni se rețină biletele de avion. Nu trebuie pierdută cursa București-Paris din seara aceasta. Tu sună imediat Ambasada americană să-mi obțină pașaportul în maximum două ceasuri. E o chestiune urgentă. Îți reîntregești familia, distrusă dramatic de o moașă iresponsabilă și de prejudecăți comuniste care într-un stat liberal și democrat nu se cunosc. Evident, autoritățile de la București nu vor altceva decât să-ți pună bețe în roate căci altfel s-ar demasca mișelia de acum 20 de ani. Îți dai seama că dacă lungim pelteaua, mulți vor vrea să-și bage nasul. Sînt major și pot să-mi hotărâsc singur care e mama care m-a născut și pe care o iubesc. (*Iar se agață de gâtul d-nei Thompson*) Doar mort or să mă despartă de mama mea! (*practic*) Și acum, la treabă! Mai vorbim noi despre asta ... (*duios*) în America!

D-NA THOMPSON (*perplexă, se vede clar că e depășită de evenimente și de debitul verbal al lui Pronto*): Dar totuși, nu știu dacă într-adevăr...

PRONTO: Cum? Ce durere pentru mine! Încă te mai îndoiești? Dar vocea sângelui? Dar dragostea mea? Dar emoția ta? Mamă! Sînt 20 de ani! Ce, mi-ai uitat glasul? (*Orăcăie din nou ca un copil mic*): Uaaa! Uaaa! Uaaa!

D-NA THOMPSON (*încurcată și emoționată*): Oh, unde mi-e capul! Sigur vreau să fii copilul meu, dar ca să fiu liniștită aș verifica dacă nu cumva Dana...

PRONTO (*revoltat*): Dana! Ce Dană? Ești în stare să mă renegi pentru o himeră? Sînt 1.000.000 de Dana pe lumea asta. 10.000 numai în orașul ăsta. Cum o să faci? O să mergi să le întreb pe toate dacă nu cumva li se pare că mama lor nu e mama lor? Eu cum am certitudini? Cum nu mă duc la 10.000 de mame să le întreb dacă nu cumva caută un copil? Și, ține cont, eram mai mic decât tine în clipa în care lumea ne-a despărțit. Ce rost au toate aceste tergiversări și incertitudini? Nu știi că mai binele e dușmanul binelui? Hai, pune mâna pe telefon. (*Ridică receptorul și i-l întinde*). Cheamă Ambasada americană. Nu, nu te deranja să cauți numărul în agendă, ți-l spun eu.

D-NA THOMPSON (*silită, pune mâna pe telefon, ca un automat, apoi, cu telefonul în mână încearcă să temporizeze. Se vede bine că nu e nici clarificată, nici convinsă*): Nu se poate pleca imediat, oricâte iluzii mi-aș face. M-am înarmat sufletește cu curaj și răbdare pentru un război greu, pe care trebuie să-l câștig dar mi-aș face iluzii deșarte dacă mi-aș imagina că lucrurile se vor rezolva cât ai bate din palme. Cred însă, într-adevăr, că se vor face toate verificările, analizele, anchetele și se va putea pleca.

PRONTO: O! Mamă! Habar n-ai pe ce lume ești dacă îți imaginezi că anchetele or să lumineze ceva. Dimpotrivă, or să încurce totul. Tâmpita de tanti Aglaia face pe nebuna sau chiar este. Mamele suplinitoare se vor da greu la o parte. Opinia publică va înfiera părăsirea copiilor minori și căsătoria mamelor autohtone pe alte meridiane.

Serviciul de pașapoarte, dacă nu i se dă ultimatum, se mișcă mai amnezic ca o babă pensionară și la fel de încet ca și ea.

Doamne, mă uit la tine și te plâng: ce-a făcut din voi America! Nu mai trăiți cu picioarele pe pământ! Sau nu vă învățați minte că aici e un pământ și acolo alt pământ!

Acolo, dacă un copil își regăsește mama apar imediat fotoreporterii, televiziunile, ziariștii. Ții coperta întâi în 20 de reviste, seara apare la televizor, asociațiile „Mama și Copilul” îți trimit felicitări însoțite de cecuri iar editurile se prezintă cu contracte gata încheiate și te-ndeamnă să-ți scrii memoriile. La noi ... Pe dracu! Ce televiziune! Ce ziariști! Ce editori! Încep anchetele. De ce ai născut, de ce te-ai născut, de ce ai plecat în America, de ce te-ai întors din America, de ce vrei să pleci în America. Apoi, copilul: de ce te-ai născut băiat? Ce e cu amigdalele? De ce a făcut oreion când era mic, dacă a făcut. De ce n-a făcut, dacă n-a făcut. Ai altă tensiune arterială? Salut, nu poți avea un fiu în România! Ai alt puls? Salut, nu poți avea mamă americană. Așa că, ne-am înțeles. Valizele, biletele și ... la avion. Hai, Ambasada americană...

D-NA THOMPSON (*se opune timid*): Dar ...

PRONTO: Nici un dar. Sînt copil, dar sînt bărbat. Ești mamă, dar ești femeie. Eu port răspunderea, eu sînt dator cu inițiativa. Vorbește cu Ambasada americană. În cel mai rău caz, ceri azil politic pentru fiul tău. Rămân în ambasadă până se rezolvă cu pașaportul. Nu primim acolo pe nimeni. Nici doctori, nici reporteri, nici anchetatori. Primim atît: pașaportul.

D-NA THOMPSON (*din nou, timidă*): Dragul meu...

PRONTO (*din ce în ce mai înfierbântat*): Am înțeles. Ești emoțională. Normal. O femeie, în general, și o mamă, în special, are dreptul la momente de slăbiciune. Dar fiul, în special, și bărbatul, în general, e dator cu luciditatea. (*la telefonul; d-na Thompson încearcă, inutil, să-l oprească*) Alo? Recepția? Dă-mi, te rog, Ambasada americană. Nu te deranja să cauți, cunosc eu numărul, notezi? 22.44.66. Repet: 22.44.66. (*Așteaptă o clipă, apoi precipitat*): Alo! Alo! Ambasada americană? Hellou! Yes! Caut pe domnul ambasador sau pe alt domn care trebuie să mă ajute urgent și imediat. Sînt un cetățean american, devalizat prin fraudă de cetățenia

americană pe când eram în leagăn. Cine sînt? Eu sînt copilul, nu v-am spus? Yes! Mama e americană! Mama e aici și a venit să mă ia, d-na Hellen Thompson din Philadelphia. I-a fost foarte dor de mine 20 de ani! Ce spuneți? Iar începeți ce-i cu copilul? Dar v-am spus, nu înțeleg de ce vă încăpățânați să nu țineți minte: copilul eu sînt. !! me!... eu, baby! Children! Boy! Înțelegeți? Câți ani? Dar astea-s amănunte! Rețineți esențialul: mama mea e americanca Hellen Thompson. A venit din Philadelphia să mă ia. Nu m-a văzut de la naștere, eram așa de mic (*face gestul de a arăta*) dar mă ține minte perfect pentru că nu mi-am schimbat glasul. (*Se scâlămbăie din nou*). Uaaa! Uaaa! Ați auzit? Jurați că m-am născut acum cinci minute. Ei bine, nu! M-am născut acum 20 de ani prima dată. Și, acum, mă nasc a doua oară. Plec în America, primiți-mă cu brațele deschise – în numele tuturor mamelor americane care-și regăsesc copiii! Ați reținut: avionul e peste 3 ore. Este timp berechet să-mi obțineți pașaportul. Fotografia o aduc eu, direct la avion. Yes! Dacă sînt în toate mințile? Nu! Cum o să fiu? Sînt nebun! Nebun de fericire! D-na Thompson, adică mama, mă ia în America. Vreau să spun că mă ia la sânul ei. Să v-o dau la telefon? Ce rost are? Lungiți vorba, time is money. Vă scriu eu din America amănunte. Acum repede, pașaportul pentru fiul doamnei Thompson. Sînt american și eu. Mama semper certa, pater nu contează, n-ați chiulit de la latină, nu-i așa? Atunci ce mai trebuie cercetări? Înțelegeți, nu? Nu pot spune tot la telefon! Dacă insistați neapărat v-o pot da și pe d-na Thompson, dar, e inutil, asta e treabă de bărbați. Ascultați-mă pe mine. Dacă vi se refuză, pac! azil politic, „Europa liberă”, Congresul american, Clauza națiunii celei mai favorizate, „Voice America” și, în 24 de ore, cel mult, urlă lumea, domnule! O mamă este alungată de la gâtul fiului său! Fotografiați! Dacă vreți, pot sta și în leagăn pentru instantanee, ar fi poate mai înduioșător, cu și fără suzetă. Dar destul de tânăr pentru biberon. Nu, nu insistați, chiar sînteți pisălog: d-na Thompson, d-na Thompson! Nu sîntem în Parlament. E caz de

forță majoră, nu meditați, acționați. Unul e Pronto în lumea asta și acela sînt eu! Bye! (*Închide, triumfător, telefonul*).

D-NA THOMPSON (*pe măsură ce Pronto se ambalează în discuția cu Ambasada americană ea se dezmeticește, devine reticentă, îi reține numele*): Pronto (*pronunță american*).

PRONTO (*neatent*): Yes, mother!

D-NA THOMPSON (*atentă, neliniștită*): Deci, nu ești Dan.

PRONTO (*înțelege gafa dar nu se pierde*): De ce să fiu Dan? N-are rost să fim dogmatici. Fii sinceră cu tine: cauți un Dan sau un copil? Și nici măcar nu i-ai dat tu numele! Ce nevoie ai să se numească Dan? Numele e partea formală a lucrurilor, coaja. Nu e timp pentru fleacuri, rămâi la esențe. O mamă are datoria să fie vigilentă și să nu renunțe la esențe. Nu poți renunța la mine pentru că nu mă cheamă Dan. Undeva, acolo, la „Starea Civilă”, cineva n-a avut buna inspirație să-mi spună Dan. La atâția Dani ce mai conta unul în plus. Pot să-mi schimb numele cum vrei. Dar atunci, gândește-te. Cine m-a întrebat pe mine cum să mă cheme? Au făcut-o de capul lor! Nu-ți dai seama? Superficialitate e peste tot, dar când e vorba de un orfan, nu tu, tată, nu tu, mamă, dau și ei acolo ce le vine minte: Ionel, Marius, Petrică, Pronto. Leafa să meargă, luna să treacă. Ce puteam eu face? Eu eram mic, ei erau mari. Eu eram singur, ei erau mai mulți. Dar să știi că m-am opus: Uaaa! Uaaa! Dar cine a luat notă de protestul meu? Ca la O.N.U! Dacă protestează o țară mică, să-i fie de bine. Dacă protestul aparține unui stat mare sau altui stat mare, aoleu! Poate ieși vesel! Așadar, eu am protestat, eu am rămas cu beleaua pe cap, adică în act. Ce vreau eu să te asigur e că pentru mine actele n-au nici o importanță. Eu sînt pentru tine ce vrei tu să fiu. Dan vrei? Dan sînt! Strânge-mă: Dane! Și-o să vezi că tresar ca și cum aș fi Dan.

D-NA THOMPSON (*îngrozită, confuză*): Trăiesc un coșmar. Cine ești?

PRONTO: Nu ți-am spus? Dan sînt dar au vrut să mă ascundă de tine sub alt nume. Ei bine, n-au reușit, ticăloșii, pentru că filius semper certus. Filius, adică eu.

D-NA THOMPSON (*din ce în ce mai angoasată*): Domnule, tinere, cine ești? Este o farsă și vrei să te distrezi – n-ai găsit bine momentul. Și nici omul. Nu-ți bate joc de sentimentele unei mame.

PRONTO: Eu să-mi bat joc de sentimentele mamei mele? Mon Dieu! Nu mi-aș ierta-o nici aici, nici în America. Cum mă întrebi cine sînt? Sînt fiul tău! Ai uitat? Rupt de la pieptul tău, ascuns sub nume fals, descoperit, prin vocea sângelui, și repatriat prin „Vocea Americii”. Asculți? Asculți inima mea? Uite cum bate. Zburai cu avionul deasupra Oceanului și inima mea – bum! bum! Făceai escală la Paris? Inima mea – bum! bum! Luai Europa sub roți bum! – bum! La București! bum – bum! Aici! Sînt fiul tău și nimeni nu ne va despărți, nici măcar tu. Știi cum zicea Ștefan cel Mare într-o noapte neagră, într-un vechi castel, când mama sa voia să-l renege? Dacă tu nu mă vrei, eu te vreau. Ca și Ștefan vin și zic: chiar dacă nu mă vrei de fiu, eu te vreau de mamă.

D-NA THOMPSON (*e îngrozită de-a dreptul*): Tinere, domnule, iartă-mă că te întreb: te simți bine?

PRONTO (*patetic*): Nu mă pot simți bine decât lângă minunata mea mamă, care m-a născut și care m-a regăsit ca să mă ia acasă, în America.

D-NA THOMPSON (*continuă să-l întrebe cu delicatețe*): Vreau să spun, dacă ești bine, sănătos (*face un gest vag dar sugestiv, adică sănătos la cap*)...

PRONTO (*tot patetic*): Când sufletul (*arată la inimă*) e în zburcium, trupul (*ciocănește capul*) ce mai contează! Liniștește-mi sufletul făcându-ne bagajele.

D-NA THOMPSON: Domnule, te conjur. Dacă e o glumă, dacă e o farsă, spune-mi. Nu te juca cu mine. De cunoscut, e limpede, mă cunoști. Știi multe despre mine și despre treaba pentru care am venit. Nu înțeleg însă de ce ai acest rol, cum să spun... nefast? să spun ridicol? Adevărat, din cauza emoției, m-am lăsat prinsă în joc câteva minute bune, dar n-ai cum să fii copilul meu.

PRONTO (*supărat*): Iar te legi de mine?!

D-NA THOMPSON: De dumneata nu, de perucă.

PRONTO (*pune mâna pe cap și-și dă seama că peruca s-a mișcat și stă într-o parte, ca o căciulă. Nu se pierde cu firea, smulge peruca și-o aruncă, tot ca pe o căciulă, pe un scaun*): Amănunte. N-ai văzut câte mame blonde nasc copii mulatri? Mi-am pus peruca ca să te menajez. Știu că mamele sînt orgolioase și vor ca băieții să le semene picătură. Mai târziu, când ai fi văzut ce bine îți semăn te-ai fi consolat cu ideea că nu părul are importanță ci caracterul.

D-NA THOMPSON: Sigur, nici părul n-are importanță, nici peruca. Dar copilul meu nu ai cum fi. Tu, dumneata, nici nu știu cum să-ți mai spun...

PRONTO: Fiule! Please, mother.

D-NA THOMPSON (*mult mai relaxată*): Îți râzi de mine. Ar fi trebuit să am, când te-am născut, cinci ani.

PRONTO (*imperturbabil*): S-au mai văzut cazuri. O fetiță din tribul Mao – bao a fost mai precoce.

D-NA THOMPSON (*hotărâtă să pună capăt farsei*): Ai umor. Ai un anume talent. Ai prezență de spirit. Recunosc. Dar n-ai 20 de ani și, ceea ce este mai important, nu ești fiul meu. Dacă nu ești nebun, spune-mi cine ești și ce dorești. Altfel anunț Recepția, să te întrebe alții (*ironică*). Știi bine că aici nu e America (*il imită*). Alt pământ! Dar, te-asigur că nici cu cel american nu mi-ar fi rușine. Așadar, cine ești și ce dorești? Dar, repede, că aștept musafiri, n-am timp.

PRONTO (*ultima rezistență*): Fiul tău.

D-NA THOMPSON (*pune mâna pe telefon*)

PRONTO (*se repede, îi ia telefonul din mână și vorbește în el*): Da. Gheață, whisky și cafele la d-na Thompson. Cum câte? Patru, așteptăm musafiri.

D-NA THOMPSON (*amuzată*): O să începi să-mi devii simpat. Chiar pe toate le știi, domnule...?

PRONTO (*cu mândrie, schimbă rolul și se prezintă*): ... Pronto. Proprietarul „Agenției particulare. Relații interumane. Vând și cumpăr”.

D-NA THOMPSON (*zâmbeste*): Am înțeles! Erai în faza cumpărării. Domnul meu, ai nimerit prost. N-am nimic de vândut.

PRONTO: Se întâmplă. Cumpărați, atunci.

D-NA THOMPSON: N-am nimic de cumpărat.

PRONTO (*cu aer de om de afaceri versat*): Știți ce vă strică pe voi, femeile, în general? Nu știți să investiți în perspectivă. Perspectiva este o zonă abstractă și voi sînteți sortite concretului. Abstractul e o sferă iremediabil masculină.

D-NA THOMPSON (*surprinsă de schimbarea la față a lui Pronto*): Domnul meu, nu te mai recunosc.

PRONTO (*degajat*): Nici nu e important. Important e doar să-mi urmați sugestiile. Vând! Dar, atenție, țin la preț.

D-NA THOMPSON (*total detașată*): Dar, v-am spus, n-am nevoie.

PRONTO: Iluzie, my lady, iluzie. Cine nu are nevoie de o sugestie când se află într-un punct – cheie al existenței? Dumneavoastră, d-nă Thompson, fie că recunoașteți, fie că nu, vă aflați într-un moment-cheie al existenței. D-nă Thompson, trăiți un moment esențial: așteptați doi tineri. Unul din ei e al dumneavoastră. Părinții nici unuia dintre ei nu v-au oferit nici o șansă. Nici o relație. Normal. Care ar fi nebun să spună, chiar de-ar ști. Dar poate nu știu. Cu baba Aglaia v-ați lămurit: minte. Cum veți alege, cum îl veți recunoaște, ca să-l luați cu dumneavoastră?

D-NA THOMPSON: Adevărat (*din nou îngrijorată*): Mi-ai dat niște emoții în după-amiaza asta, domnule, încât am uitat de cele esențiale.

PRONTO: Eu nu! Adevărul e, doamnă Thompson, că agentul internațional Pronto n-a crezut nici el prea tare în reușita acțiunii sale de substituire. Blestematele de formalități internaționale. Astea dezbină lumea, asta m-a nenorocit și pe mine: pașaportul. Dacă nu era vorba de pașaport, duși eram! Dar, mă rog, ce-a fost a fost. Să revenim la afacerea noastră. Vă pot oferi cheia pe care o căutați.

D-NA THOMPSON: Domnule, nu te juca cu cuvintele.

PRONTO: Nu mă joc. Vând. Sfaturi, informații, relații, sugestii. De data aceasta vând în valută-forțe. Scump nu e. Vă costă doar 500 de dolari. Banii pe loc.

D-NA THOMPSON: Nu e ieftin.

PRONTO: Puneți banii jos. Vă fac o sugestie. Dacă nu vă interesează, luați banii înapoi. Dacă vă interesează, o dezvolt și iau eu banii.

D-NA THOMPSON (*acceptă, mai mult ca pe un joc*): Am etalat 500 de dolari.

PRONTO (*dintr-o suflare*): Îi căsătoriți și-i luați pe amândoi.

D-NA THOMPSON (*uluită, interesată*): Domnule! Domnule!.... Ești genial! Ge-ni-al!

PRONTO: Ori Dan e fiu și Dana noră, ori Dana fiică și Dan ginere. A treia variantă nu există.

D-NA THOMPSON (*continuă să fie uluită, îl aprobă*): Domnule! Ce simplu! Dar genial! Ai dreptate.

PRONTO: Doamnă, nu dreptatea e punctul meu forte. Ideile. Am idei de milioane și le vând la solduri: 500 de dolari. Trebuia să vă cer 1.000. Dar, de data aceasta, treacă de la mine. Am și eu suflet. Posed însă o informație care știu că nu v-ar prinde rău.

D-NA THOMPSON (*nerăbdătoare*): Cât?

PRONTO: Un moment! (*ceremonios*): D-nă Thompson, ofer informația în schimbul mâinii dumneavoastră.

D-NA THOMPSON (*grăbită, nu înțelege*): Care mână? Ce fel de mână?

PRONTO (*ceremonios, emoționat*): Stimată doamnă Hellen Thompson! Pronto, proprietarul „Agenției particulare internaționale. Relații interumane – vând și cumpăr”, vă cere mâna.

D-NA THOMPSON (*nu-i vine să creadă*): Dar ești chiar nebun! (*dezolată*) Oh, și eu care crezusem că am cu cine lucra.

PRONTO: Dar sînt nebun după Hellen Thompson! Stimată doamnă, dă-mi voie să-ți spun dumneata, este un pas către un apelativ mai puțin oficial și mai tandru, nu înțelegi? M-am îndrăgostit. M-am nenorocit. Aveam în față o superbă carieră și-am dat

la o parte toate partidele posibile. Și ce partide! Doina – o superbă balerină de la „Fantasio”; Lili – fată de gestionar șef măcelărie; Viorela – ea însăși merceolog principal parfumerie import plus țigări; Consuela – visul oricărui bărbat cu intuiție – pensie – pensie, vilă la munte – vilă la București, văduvă de stomatolog, ce mai tura-vura. Le-am refuzat pe toate. Deviza mea: întâi cariera, apoi plăcerea. Dar, mi s-a înfundat. Orice naș își are nașul. Nefericitele interesate sînt astăzi răzbunate de dumneata: m-am îndrăgostit. E clar, doamnă Thompson, n-ai altă soluție, trebuie să mă iei de bărbat.

D-NA THOMPSON: Eu cred că trebuie să chem medicul. *(Dă să pună mâna pe telefon dar Pronto îl ia și, alergând prin cameră cum se aleargă cu mingea de baschet, continuă să-i vorbească și obligând-o să-l asculte).*

PRONTO (*precipitat*): Lasă telefonul. E timp de toate. Salvarea, miliție, pompieri, deranjamente. Gândește-te. Știu că femeile fac orice sacrificii dar refuză să gândească. Fă, te rog, o derogare: 5 minute atât, raționează și nu respinge. D-na Thompson, vrei să-ți câștigi copilul? O femeie singură nu inspiră încredere. Nici autoritatea tutelară n-ar fi de acord. Un copil – fie el și de douăzeci de ani – are nevoie de un mediu familial. El trebuie să spună și „tată”. Când deschide dimineața ochii, copilul ce strigă? Tată! Și de ce să-i fie pustiu? În America lumea e rece, distantă. Capitalismul i-a nenorocit pe oameni. Egoismul înflorește. Cine se interesează de cine? Nu poți, n-ai voie să dezrădăcinezi un copil de aici înainte să-i asiguri tatăl. Între noi fie vorba, o femeie cu copil se mărită greu. Dar când ai doi, mergi doar cu amândoi, este imposibil. Trebuie doar să ai mare noroc. Și iată, norocul stă în fața dumitale. Hai, nu mai sta. Strigă „Evrika” și ia-mă de soț.

D-NA THOMPSON (*încearcă să-i ia telefonul, enervată*): Într-ecri măsura. Dacă n-ar trebui să vină copiii dintr-o clipă în alta, poate tot cirul ăsta m-ar amuza.

PRONTO (*jignit*): Dar n-ai înțeles nimic. Pentru copii o fac. Dacă ar fi vorba doar de sentimentele mele eterne, treacă-meargă. Nu ar fi prima oară când mă sacrific. Dar așa? Datoria înainte de

toate. Căci, te întreb, cu ce autoritate vii peste câteva minute și le ceri: căsătoriți-vă! Când dumneata însăși ești femeie nemăritată?

D-NA THOMPSON (*afertă*): Văduvă.

PRONTO: Tot un drac. E nevoie de exemplul personal. Copiii de astăzi nu permit să-i bată nimeni la cap. Dar cu capul lor pot să judece: da, înțeleaptă mamă. S-a măritat aici, nu e bine să pleci în America de unul singur. Și-apoi, e clar. Un soț autohton e sfânt. Îl iei și-l ai o viață. N-ai văzut americanul? Pac! (*se ține cu mâna de inimă*) și te lasă.

D-NA THOMPSON (*furioasă la culme, deschide ușa și-l dă afară, este excedată*): Destul! Parcă am nimerit la balamuc.

PRONTO (*repede, îi sare înainte, îi dă telefonul. Închide ușa, s-a liniștit. Este iar om de afaceri*): Pardon. Să reluăm. Les affaires sont les affaires – spune un dicton popular malgaș.

D-NA THOMPSON (*rece*): Leși. (*Pronto iese calm pentru ca imediat să bată la ușă și să repara*).

PRONTO: Un moment. Aveam de vânzare o informație: 500 de dolari.

D-NA THOMPSON: Nu mă interesează.

PRONTO: Păcat. O informație atât de prețioasă? Despre planurile matrimoniale ale familiilor Ionescu și Popescu cu privire la copiii lor? Ce să-i faci... Eu după clienți nu alerg. Scump la tărăță și ieftin la făină, iată tipul de client care mă deprimă. Good bye, my lady! (*Se face că pleacă*).

D-NA THOMPSON (*încurcată, îl reține*): Domnule, te rog, nu pleca. Spuneai de-o informație. Iată banii: 500 de dolari, cât ai spus dumneata. Spune-mi ce știi!

PRONTO (*jignit*): Nu, doamnă. Cu Pronto nimeni n-are dreptul să se poarte așa. Pleacă – vino, pleacă – vino, pleacă – vino. Eu conduc o agenție serioasă. Dar binele cu forța nu pot să-l fac.

D-NA THOMPSON (*condescendentă*): Scuze, domnule Pronto. Îmi ies și eu din fire. Îmi aștept copiii, sînt tulburată. Pune-te și dumneata în locul meu...

PRONTO (*echivoc*): Nu m-ai lăsat. Eu am vrut.

D-NA THOMPSON: Să lăsăm, te rog! Ce e în familie la Ionescu? Au vreo intenție cu Dana? Dan Popescu are vreo iubită? Ce zic ai lui? Eu n-am putut afla.

PRONTO (*ia banii, îi pune în portmoneu apoi, profesional, ca și cum ar dicta*): Dl. Ionescu scrie niște fleacuri în timpul liber pe care le numește poeme imnice. Dl. Popescu scrie despre aceleași fleacuri alte năzbâtii pe care le intitulează satire. Ce înalță Ionescu vestejește Popescu. Mai mare plânsul! Ce ironizează Popescu înalță Ionescu. Mai mare râsul. Altădată prietene la cataramă, cele două familii sînt astăzi la cuțite. Dar, fără să le pese de rivalitatea aceasta dintre Capuleți și Montegui, Romeo and Julieta (*face un semn – mare dragoste!*)

D-NA THOMPSON: Fenomenal! Deci, Dan și Dana se iubesc! (*E bucuroasă*).

PRONTO: Bineînțeles.

D-NA THOMPSON: Așadar, n-ar fi o problemă să-i conving să se căsătorească.

PRONTO: Și încă ce convingere! Unde crezi că întârzie cuplul fericit? Drumul e lung și se face și mai lung când sub fiecare copac Romeo se oprește să-i ofere Julietei o sărutare, iar la fiecare poartă Julieta se simte datoare să i-o înapoieze. Doamnă Thompson! Puteți să-i câștigați pe tineri de partea dumneavoastră, acum v-am oferit cheia. Ei se iubesc. Părinții sînt împotriva și ei se ascund. Și, iată, apare din cer – din America – o persoană care este chiar mama înțeleghătoare. Nu numai că nu-i desparte dar îi și îndeamnă: căsătoriți-vă și să plecăm departe de lumea dezlănțuită. Voi doi, cu mama. (*Malițios*) Ar fi putut pleca și cu tatăl, dar, să lăsăm, e o temă închisă.

D-NA THOMPSON: Ești fenomenal! Domnule, rămân clienta dumitale. (*Sună telefonul*) Da? Thank you! Am coborât! A venit Dana. Alerg să o întâmpin. Ești genial! Ge-ni-al! Iau liftul.

PRONTO (*rămâne o clipă pe gânduri*): Cinci sute plus cinci sute în 15 minute. Sînt un dobitoc! do-bi-toc! Să dau eu America pe 1.000 de dolari? Cum de nu mi-a trecut prin minte până acum? Dacă nu e găina bătrână, bună de jumulit e și cea tânără.

DANA (*bate și intră*): Bună ziua. O caut pe d-na Thompson.

PRONTO (*sare de la locul său și cade în genunchi în fața fetei*):

Comoara inimii mele!

DANA (*dă să se retragă*): Scuzați, cred că am nimerit greșit.

PRONTO: Nici dacă-ți citeai zodiacul nu nimereai mai bine.

Dana, îngerășule, comoara mea. Așa ți-a fost sortit. Ursitoarele la naștere așa ți-au ursit. La 20 de ani să întâlnești pe alesul inimii tale (*arată spre el*), eu, și să pleci cu el, departe, peste mări și țări tocmai în America.

DANA (*e hotărâtă să se retragă, dar Pronto o ține de mână*): Cred că așteptați pe cineva și eu am încurcat camera. Scuze încă o dată.

PRONTO: Nu e nici o încurcătură. Tot ce-a fost până acum a fost încurcat. Dă-mi voie să mă prezint, că nu e timp de pierdut, sau, cum se spune pe la noi, la americani, timpul costă bani. Domnișoară, avem la dispoziție câteva minute care ne vor schimba destinul. Nu protesta, ascultă. Mă numesc Pronto, șeful „Agenției Internaționale relații interumane – vând și cumpăr”. Mătușa mea e d-na Thompson, care te-a invitat. Ea dorește să-mi aleg o fată din România. Și ea a plecat din România când era ca tine și știe că America-ți poate da orice dar nu un soț la înălțimea cerințelor veacului. Ea vrea, și vreau și eu, ca tu să-mi fii mireasă. Așa de mult mă iubește încât nu numai că-mi spune „fiul meu”, dar deja te consideră fiica ei. Te rog mult să treci cu vederea excentricitățile unei doamne americane și să o întâmpini strigând: Mamă! Apoi îi spui arătându-mă: acesta este soțul meu! Dna Thompson este o femeie foarte simțitoare. Și-n afară de dolarii depuși în bancă la Philadelphia nu mă are decât pe mine... Soțul ei a murit și ea vrea să mă însor cu o fată care să aibă vârsta ei când era mireasă. Copii n-are, așa că, îți imaginezi, vrea o mireasă pentru mine ca să ne lase averea cu inima împăcată. Și, bineînțeles, vom pleca imediat toți trei, spre Philadelphia. N-avem timp de amănunte. (*Recapitulează*) Ne-am înțeles: strigi, mamă, sări de gâtul ei și-i spui: „Îl vreau pe Pronto de bărbat, numai pe Pronto! Altfel mă omor!” Adică te omori tu.

DANA (*încearcă să protesteze*): Dar...

PRONTO: Sigur că nu te omori! Dar de zis – trebuie să zici, nu cumva să creadă că mă iei din interes: dolari, America etc. S-au mai văzut cazuri. Nu! Mă iei din dragoste pentru că nu poți fără mine! Cum m-ai văzut, gata! Se arată Destinul, fetițo!

DANA (*își revine, ironică*): Domnule, dacă despre destin e vorba, vreau să-ți spun că nu ești bine informat. Dintr-o clipă în alta trebuie să urce și logodnicul meu care are un mic hobby: karate – și întrucât n-are multe ocazii la îndemână, el se antrenează cu cei care își permit să discute prea mult cu logodnica lui. La nevoie face și box. Așa că poți chema de pe acum Salvarea. Fie să te ducă la un spital (*arată cu mâna la cap „de nebuni”*) fie la altul. Ce alegi.

PRONTO (*rămâne interzis, fluieră admirativ*): Oho! Generația de azi! Nici un respect, nimic...

DANA (*râde destinsă*): Odioși, tinerii ăștia! Nu-i așa, moșulică? Dar spune-mi, sincer: ce făceai mai înainte? Repetai într-o piesă și aveai nevoie de replică, nu-i așa?

(*Se aud voci, vine d-na Thompson cu Dan*).

PRONTO (*se redresează*): Exact! Ei, eu am plecat, vă las și vă urez împlinirea dorințelor. (*echivoc*): La toți. D-nă Thompson, respectele mele. Știți unde sînt: „Agenția Pronto”. Când aveți nevoie de mine, vă găsesc eu. Au revoir! Sau, mai bine, Good bye!

D-NA THOMPSON (*precipitată, e sigură de victorie*): Fiți liniștiți. Știu tot! Vă iubiți. Ce frumos e să iubești și să fii iubit la 20 de ani! Știu că trebuie să vă ascundeți dragostea din cauza părinților! Dar asta n-are importanță pentru că în curând veți fi departe de cei care vor să vă despartă.

DAN și DANA (*se privesc cu semnificație*): Doamnă!

D-NA THOMPSON (*încurcată, precipitată*): Sînt mamă pentru amândoi, deși sînt doar pentru unul. Dacă nu vă lasă să vă căsătoriți, e pentru că nu sînteți copilul lor (*e neinteligibilă*).

DAN și DANA: Ce copil?

D-NA THOMPSON (*și mai confuză, grăbită să-i convingă*): Nu v-au născut ele!

DAN și DANA: Care ele?

D-NA THOMPSON: Ori nu a născut-o pe Dana d-na Ionescu, ori pe Dan d-na Popescu. E clar? Lor le-am spus-o limpede. Eu lupt cinstit, pe față. E clar?

DAN: Da... nu prea.

DANA: Vă rog, nu înțeleg nimic. Ce-i asta?

D-NA THOMPSON (*triumfătoare*): Eu v-am născut. V-am lămurit? Acum știți adevărul.

DAN (*are umor, crede că e o farsă*): Deci, sîntem frați?

D-NA THOMPSON: Vai de mine, cum să fiți frați? Să fiți soț și soție!

DAN: Dar de ce, doamnă?

D-NA THOMPSON: Pentru că eu sînt mama.

DANA: A cui mamă?

D-NA THOMPSON: Asta e. Asta vom afla toți trei. Și dacă nu, tot e bine. Oricum plecăm toți în America. Fie că sînt mama lui Dana și soacra lui Dan, fie soacra lui Dana și mama lui Dan.

Cortina cade pe această buimăceală

Sfârșitul actului II

ACTUL III

Se petrece în locuința moașei Aglaia. Mobilă bătrânească, casă veche. La ridicarea cortinei moașa Aglaia e singură. Se leagănă într-un balansoar vechi, cu un pahar de băutură în mână. Pe o măsuță câteva sticle, pahare. O bătaie în ușă; moașa Aglaia nu răspunde. Bătaia se repetă, ușa se crapă timid! Sînt soții Ionescu; o văd pe mătușa Aglaia singură și se reped la ea cu o volubilitate artificială.

D-NA IONESCU (*surescitată*): Oh, tanti Aglaia! (o îmbrățișează) Tanti, doamne, ce bine că te văd.

DL. IONESCU (*precipitat*): În sfârșit! Ce bucurie să te putem vedea!

MOAȘA AGLAIA (*impasibilă*): Ei, m-ați văzut.

D-NA IONESCU (*se face că nu observă apatia ei*): Tot glumeață, tot glumeață, tanti Aglaia!

DL. IONESCU (*o măgulește*): Vai, dar ce bine arăți!

MOAȘA AGLAIA: N-arăt bine. Sînt bine!

(*Cei doi rîd, înveselindu-se forțat, să încălzească atmosfera*).

D-NA IONESCU: Am vrut să-ți facem o surpriză, tanti.

MOAȘA AGLAIA: E bine. Mi-ați făcut-o.

DL. IONESCU: Nooo! Doar pe jumătate. Jumătatea cealaltă abia urmează.

D-NA IONESCU: Tanti Aglaia, știi cine sîntem!

MOAȘA AGLAIA (*sec*): Hm.

DL. IONESCU: Și nici nu ghicești?!

MOAȘA AGLAIA: În bobi nu dau. Cafea nu folosesc și în țuică (*arată paharul*) încă nu s-a inventat ghicitul.

DL. IONESCU (*se amuză împreună cu soția*): Bună! Sînt Ionescu! Ionescu! Nu-ți mai amintești. Ea este soția mea. Ai moșit-o. (*Tanti Aglaia stă impassibilă*).

D-NA IONESCU: Am născut cu dumneata, tanti Aglaia!

TANTI AGLAIA: Să fii sănătoasă. Au născut multe cu mine.

DL. IONESCU: Ce mai, ești binefăcătoarea noastră.

D-NA IONESCU: M-ai salvat! Pe mine, pe copil.

DL. IONESCU: Și pe mine. Fără ei, mai eram eu om?

D-NA IONESCU: Îți sîntem recunoscători pe viață. Chiar ne întrebam alaltăieri. Ce-o mai fi făcând tanti Aglaia? Hai să mergem s-o întrebăm de sănătate, ce nevoi are, poate are trebuință de vreun ajuutor. Contează pe noi pentru orice.

DL. IONESCU: Să ne ierți că n-am trecut pe aici de mult. Ce să-i faci... Cu grijile, cu una, cu alta. Copiii când sînt mici pun probleme mici, când ajung mari, probleme mari.

D-NA IONESCU: Ce să mai lungim vorba. Ne-a fost dor de dumneata.

MOAȘA AGLAIA: Așa, brusc. Dintr-o dată. Asta n-am crezut-o nici la 16 ani. Treci la subiect. Nu sîntem la O.N.U.

DL. IONESCU: Nu sîntem la O.N.U. și, totuși, iată-ne la masa tratativelor. Știi pentru ce am venit.

MOAȘA AGLAIA: Dacă mi-i spune, oi ști.

D-NA IONESCU: Cred că nu e un subiect ușor. Nici pentru noi nu este. Dar iată că apare Hellen Thompson. Ce-ai de spus?

MOAȘA AGLAIA: Despre ce?

D-NA IONESCU: Despre ce spune d-na Thompson. (*amenințător*) A fost la noi.

MOAȘA AGLAIA: Dacă ar trebui să mă iau după ce spun toate femeile ...

D-NA IONESCU: Da, ai moșit-o.

MOAȘA AGLAIA: Multe am moșit eu la viața mea.

DL. IONESCU: Ce să mai lungim vorba... Pentru noi e clar. Dacă atunci ați convenit să dai băiatul doamnei Thompson familiei Popescu, mă rog, nu ne băgăm. I-o spui, nu i-o spui, nu ne privește. În fond, păstrarea secretului profesional e lege. Unde-i lege nu-i tocmeală. Dar între noi fie spus, știam eu că Popescu nu putea face nimic ca lumea, nici măcar un copil.

D-NA IONESCU: Ca mamă, eu o înțeleg și pe biata Elena. Când a născut era la mare necaz. Dar sufletul de mamă, tot suflet rămâne. N-am cum s-o judec. Mamă e și ea.

MOAȘA AGLAIA: Nu-nțeleg eu multe, dar de data aceasta, chiar nimic.

D-NA IONESCU: Dar e un lucru foarte simplu, peste câteva minute va veni și Dana. Noi ne-am grăbit ca să stabilim între noi ce e de stabilit și să te rugăm să-i spui adevărul.

MOAȘA AGLAIA: Care adevăr? Ce vreți, oameni buni, de la mine?

DL. IONESCU: Adevărul. Despre Dana. Te rog eu mult, copiii ăștia când sînt mici îți dau griji mici, dar când sînt mari, vai de capul nostru. Pentru că nu știe sigur care-i copilul, nebuna aceea o să-i spună și Danei tot felul de bazaconii. Ne-a și amenințat că o face. Are Dana 20 de ani, e cuminte, deșteaptă, fetița tatii, dar când începe să ți se spună că ai fost schimbată în leagăn ...

D-NA IONESCU: Deci, să fie clar: adevărul! Că mama care a născut-o nu e doamna Thompson, ci e mama ei, care a și crescut-o, adică eu. Vreau să-i spui Danei: fetițo, asta e mama ta! Că doar dumneata ai fost acolo când am adus-o pe lume, pe dumneata o să te creadă și ce-o să-i spui o să fie literă de lege.

DL. IONESCU (*așteaptă rezultatul pledoariei*): Ei, ce spui?

MOAȘA AGLAIA (*placidă*): Că sînteți nebuni.

DL. IONESCU: Nebuni? Noi?

D-NA IONESCU (*tragică*): Pretinzi, deci, că mi-ai schimbat copilul.

DL. IONESCU (*amenințător*): Ai curajul să spui că Dana e a doamnei Thompson? Răspunde, ascult! Ce ai de zis?

MOAȘA AGLAIA (*după o lungă tăcere*): Că ar trebui să vă lege.

SOȚII IONESCU: Tot pe noi! Așa!

MOAȘA AGLAIA: Pe mine în nici un caz. Eu tot ce pot este să mă amețesc. Dar văd bine că eu beau și alții se îmbată. Ieri vine una cu țuică americană și vorbește despre doi copii schimbați. Azi vin alții cu țuică de-a noastră și vorbesc despre un băiat schimbat. Cine știe ce urmează ...

(*Bate cineva la ușă. E domnul și doamna Popescu*).

DL. POPESCU (*pe ton de glumă*): Cine poate intră la moașa Aglaia, nu se dau bonuri de ordine ... Sărut mîna tanti și bine te-am găsit.

D-NA POPESCU (*vădit deranjată de prezența familiei Ionescu*): Ne-a fost dor și am trecut să te vedem.

D-NA IONESCU (*malițioasă*): Tocmai azi!! Ce coincidentă!
DL. POPESCU (*ironic*): Ne-a fost dor, dar văd că altora le-a fost dor și mai repede.

D-NA POPESCU (*tot malițioasă*): Unii sînt mai iuți de picior.

D-NA IONESCU (*la fel*): Alții sînt mai iuți de gură.

MOAȘA AGLAIA (*dă să se ridice*): Văd că aveți musafiri; aveți și secrete. Ia să vă las eu să nu vă tulbur.

D-NA POPESCU: Vai tanti, iartă-ne! De-ale noastre. Știi, când nu te vezi cu anii, multe se adună. Nu s-ar mai fi adunat. Ei, tanti Aglaia, ghici cine sînt.

MOAȘA AGLAIA: Da' ce sînt eu, ghicitoare?

DL. POPESCU: A, nu, ești omul care ne-a adus fericirea.

D-NA POPESCU: Dacă nu erai, muream și eu și nu scăpa nici copilul.

DL. POPESCU: Și eu, ce? Aia nu era viață?! Sînt Popescu.

D-NA POPESCU: Am născut cu dumneata, acolo, între ape.

MOAȘA AGLAIA: Să fii sănătoasă. Multe au născut cu mine.

DL. POPESCU (*mieros, schimbă vorba*): De câte ori ne uităm la Dan de atâtea ori ne gândim la tanti Aglaia. Să ne trăiești 100 de ani!

MOAȘA AGLAIA: 100 am trăit.

DL. POPESCU (*râzând*): Atunci 1.000.

DL. IONESCU: Ce generos!

D-NA POPESCU: Cum spunea bărbatu-meu: Când ne uităm la Dan ne crește sufletul. Seamănă cu mine și cu tată-său bucățică tăiată. O să-l vezi, într-un sfert de oră vine și el.

DL. POPESCU: I-am spus noi să vină mai târziu. Măi băiete, dacă ai cuiva să-i mulțumești pe lumea asta, aceasta e moașa Aglaia. Te-a adus pe lume sănătos, voinic, și, iată-te!

D-NA POPESCU: Adevărul este că băieții sînt mai rezistenți.

DL. POPESCU (*cu subînțeleles*): Statisticile arată că mortalitatea infantilă la naștere este de două ori mai mare la fete decât la băieți.

DL. IONESCU (*înțelege și reacționează*): Te rog, ce insinuezi? Clarifică-te imediat!

DL. POPESCU: Dar e foarte clar. Fetitele mor mai ades la naștere decât băieții.

DL. IONESCU (*se înfurie*): E o provocare.

DL. POPESCU: Te-nțeleg, dar unde e știință, nu încap sentimente.

D-NA POPESCU (*fals împăciuitoare*): Dar nu pricep de ce te supără. Fetițele sînt mai gingașe. Este firesc să fie mai vulnerabile. În definitiv, nu e nimeni vinovat.

D-NA IONESCU: Te rog, spune în față: cine, mă rog, ar trebui să fie vinovat? Sau vinovată?

D-NA POPESCU: Nici o mamă nu dorește să-i moară fetița la naștere. Dar în condițiile acelea! Ce să faci ... Din două născute, una trăiește. Dar dacă nu e problema noastră, noi nu ne băgăm.

D-NA IONESCU: Ați auzit o ticăloșie mai mare? De unde știi dumneata, doamnă Popescu, că a murit o fetiță și nu un băiețel? Ți-au spus statisticile, nu-i așa? Și tot ele ți-au spus să vii la moașa Aglaia s-o zăpăcești cu lingușiri și amenințări să-i ceri să facă din alb-negru, din negru – alb și să te scoată basma curată. Dar ascultă-mă pe mine: adevărul nu poate fi măsluit! Dana e a mea. Cât despre Dan ... Cum o vrea Dumnezeu și doamna Thompson.

DL. POPESCU: Asta e o infamie. (*Către moașa Aglaia*): Tanti, de aceea am venit. Să nu te lași influențată, presată, șantajată, înduioșată! Să-i spui adevărul copilului nostru. Dan o să vină în curând. Doar dumneata l-ai adus pe lume și știi mai bine decât oricine. S-a născut voinic, sănătos și-ți datorează recunoștință pe viață.

D-NA POPESCU: Adevărul, tanti Aglaia!

MOAȘA AGLAIA: Adevărul e că ... (*pauză pe care toți se crispează*) și voi ați înnebunit!

Apar Dan și Dana. Au o mină veselă, sînt amuzați de discuția cu doamna Thompson pe care o cred o capcană pusă la cale chiar de părinții lor ca să le afle sentimentele și, mai ales, intențiile; Dan și Dana sînt mândri că nu s-au dat de gol.

DAN: Bună ziua și săru' mîna. Azi e ziua întîlnirilor palpitate, după cum văd. Dar dacă aici ne-ați chemat, aici am venit.

DANA: Mai degrabă e ziua misterelor. Tanti Aglaia, înțeleg că dumneavoastră sînteți gazda, ce-i cu mobilizarea aceasta de forțe la domiciliu?!

MOAȘA AGLAIA: Asta-i bună! Pe mine mă întrebați? Stau singură cuc, cu anii, și dintr-o dată îmi năvălește în casă toată lumea. Vă știe omul, nu vă știe, nu contează. Năvăliți, fraților!

DANA: Ne scuzați. Nouă așa ni s-a spus. Că ne-ați asistat la venirea pe lume... Credeam că dumneavoastră ne știți.

MOAȘA AGLAIA: Voi fi știind. Da' de când v-am adus pe lume v-ați mai schimbat un pic.

DAN: Asta chiar e nostim. Credeam că deslușim misterul și, când colo, misterul se îngroașă. Dar văd că lipsește cineva.

D-NA POPESCU (*speriată*): Ce vrei să spui?

DANA: Ce-aș spune și eu. Că lipsește o piesă – cheie din această adunare spontană și tematică.

D-NA IONESCU: Dana, ce-ți pasă ție de alții? Îți spun eu sigur că pe tine nu te privește.

DANA: Nu ne privește pe amândoi. Pe noi însă ne-a amuzat propunerea.

DL. IONESCU: Ce propunere?

DL. POPESCU: Cine propune?

DAN și DANA (*studiindu-i atent, pe toți*): Pretinsa doamnă Thompson.

MOAȘA AGLAIA: Nu e treaba mea, dar dacă tot e să aud astăzi povești: ce zice această doamnă, cum îi zice?

DANA: Să ne căsătorim.

D-NA POPESCU (*uluită*): Cu ea?

DAN (*amuzat*): Cum, cu ea? Asta-i bună! Cu Dana!

D-NA IONESCU: Cum să te căsătorești cu Dana?

DANA (*joacă tare*): Asta i-am spus și eu. „Se poate? Cum să mă căsătoresc, doamnă Thompson, distinsă doamnă Thompson, cu Dan? Dan e un prieten din copilărie, nu e păcat să trădezi o prietenie pentru o căsătorie?”

DAN (*la fel*): Da! Ce idee amuzantă! Stați să vă spun atunci de la capăt. Primesc un mesaj la facultate. O misterioasă doamnă Thompson mă invită pentru o problemă care – citez – mă

privește fundamental. M-am dus la hotel și, când colo, ce să vezi? D-na Thompson, nu numai că există, deși eu eram sigur că e o farsă. Dar o invitase și pe Dana.

DANA: Abia am intrat și m-am pomenit în plină agenție matrimonială. Preparativele le-a făcut un domn (*face semn că nebun*) cam... tra-la-la. Dar ofensiva matrimonială principală a aparținut doamnei Thompson care ne-a cerut în mod imperativ și fără drept de apel să ne căsătorim. Eu cu Dan!

DL. IONESCU: Ce tâmpenie! Ce tupeu!

DAN: Daa, așa am zis și eu. Ce aveți, fraților, cu noi? Dacă ne-am născut în aceeași zi și am trăit mai strâns ca niște frați de cruce, ce vreți de la noi?

DANA: Da, auziți să ne căsătorească cu forța! Așa că am lăsat baltă agenția matrimonială deschisă la hotel „Univers” și am venit aici, așa cum m-ați chemat și voi dar și doamna aceea ... cu idei. (*cu aluzie*). Amuzantă coincidență, nu?

MAOȘA AGLAIA: Se amuză dracu’.

DAN: Ai spus ceva, tanti Aglaia?

MOAȘA AGLAIA: A, vorbeam și eu de una singură! Când stai prea mult ca un cuc nu-ți pierzi obiceiul nici cu musafiri în casă.

D-NA POPESCU: N-am înțeles, totuși. De ce vă cere să vă căsătoriți? Aici e un punct neclar.

DL. POPESCU: Exact. Te temi de dracu’ și dai de tată-său!

DAN: Păi aici e poanta. Ca să justifice propunerea, vine cu o trăznaie și mai gogonată.

DANA: Că eu îi sînt fiică și-atunci Dan va fi ginere, sau Dan îi este fiu și eu îi voi fi noră. Încă nu e decisă.

DAN: Da, dar lucrurile acestea aveau să se lămurească în timp, în America.

DL. IONESCU: În America! Ce tragedie!

DL. POPESCU: Ce comedie! În America!

DAN: Exact. Ne căsătoream, plecam repede-repede și ne lămuream acolo.

DANA: Dar i-am spus: Ce să căutăm noi în America? Cum să fugim de voi? Ea pretinde că voi nu ne-ați înțelege dragostea, dar ea e dispusă să înțeleagă tot, și încă ceva pe deasupra.

DANA: Mă rog, nici ei nu-i erau clare o serie de lucruri. Că născuse pe unul din noi era limpede, dar pe care? Pentru că tanti Aglaia e martorul care ne va spune pe cine a născut ea: pe mine sau pe Dan și așa mai departe.

DAN: Și ca să fie sigură, ne ia pe amândoi.

DANA (*amuzată*): Deci, good bye și în America!

Se lasă liniștea. Familia Popescu și Ionescu își dau seama că pot pierde totul datorită doamnei Thompson, dar mai ales datorită dușmăniei dintre ei. Soții Ionescu și Popescu se grupează într-un colț și stau de vorbă. Dan și Dana vorbesc cu tanti Aglaia. Intră doamna Thompson precipitată, hotărâtă, duioasă.

D-NA THOMPSON: Ca o mamă ai fost cu mine, tanti Aglaia, și, uite, m-ai uitat!

MOAȘA AGLAIA: Mde! America-i departe.

D-NA THOMPSON (*repede, vinovată și se dezvinovățește*): Să nu mă condamni. Eram tânără. El mă iubea sau măcar știa să mi-o spună. Și asta când? Eram atât de nenorocită! Iubitul mă părăsise fără să-i pese că aveam să nasc în curând. Ce era să fac? N-aveam de ales.

MOAȘA AGLAIA: Sigur, n-aveai de ales. Trebuia să naști.

D-NA THOMPSON (*se preface că nu înțelege sau nu sesizează ironia*): Exact! Nu puteam spune nimănui un cuvânt. Mama voia să mă mărit cu cununiță. Tata m-ar fi omorât. De altfel, chiar eram la un pas de moarte: mi-o făceam cu mâna mea. Cine n-a cunoscut disperarea, nu poate înțelege. Unde să mă duc? Unde să mă ascund? Și-atunci m-ai găsit, plângând, pe străzi. M-ai luat de mână și m-ai dus acolo, la Casa de nașteri.

MOAȘA AGLAIA: Cum se nasc o mie se mai poate naște unul.

D-NA THOMPSON (*iluminată*): Exact! Așa mi-ai spus. Deci, ții minte, recunoști, nu-i așa?

MOAȘA AGLAIA: Așa le spun la toate. Cum să le spun altceva?

D-NA THOMPSON (*cade din nou*): Am stat acolo, în Casa de nașteri, o săptămână. Băteau ploile în fereastră ca un plâns. Sau eu plângeam și lacrimile șiroiau ca o ploaie. Și-atunci a venit noaptea aceea, neagră și turbure. Auzisem că apele cresc. Apele se umflau și băteau marginile turbate. Oamenii fugiseră, care înainte, care atunci, parcă era potopul. Ți-amintești?!

MOAȘA AGLAIA: Câte am văzut eu pe lume! Doamne păzește să le țin minte pe toate. Da' zi, că zici frumos. Parcă e teatru la microfon.

D-NA THOMPSON: Au mai născut acolo două femei. Întâi un băiețel, apoi o fetiță. Râul se umfla și venea până sub geam, urca pe perete și lungea pervazul. Ploaia bătea și scrâșnea în pereți și-aveam impresia că, încă puțin, și ne ia cu totul. O casă ca o arcă – doi copii nou-născuți, două mame, o moașă și eu, nenorocita de mine. Îmi venea să m-arunc în Mureșul turbure și lat ca un fluviu, să sfârșesc cu tot și cu toate. „Lasă-lasă, fetița mamei”, auzeam, și-mi mângâiai fruntea și mi-o răcoreai. Lumânările pâlpâiau și-mi spuneai:

MOAȘA AGLAIA (*absentă*): Dumnezeu e bun și mare!

D-NA THOMPSON: Vezi, vezi că-ți amintești? Știam eu! Dumnezeu e bun și e mare, fetițo. Îți amintești, nu-i așa?

MOAȘA AGLAIA: Ce să-mi amintesc? Zici singură că erai lângă moarte și eu cu dumneata, la fel, și-acum, nu mă vezi? Io – pensia, pensie, dumneata, America – America și-amândouă țuică – cincii stele!

D-NA THOMPSON: În noaptea aceea unul din copii a murit. Mi-ai spus, tanti Aglaia, mama e distrusă. Vrea să-i dai copilul tău. Tot eram disperată că se naștea. Nu știam ce-am născut, n-am întrebat ce-am născut, n-am întrebat cui îl dau, am spus „da” fără să-l văd. S-a spus că am născut un copil mort. Dar, înțelege-mă, înțelegeți-mă toți, eram tânără și eram disperată. Acum sînt o femeie cu stare. Avută, nu! În America averea este ce nici cu mintea nu poți cuprinde. Dar pot să fac acum ce n-am făcut 20 de ani pentru copilul meu. Știu că aduc o veste neplăcută. Dar voi dezvălui adevărul și copilul îl voi lua în America.

MOAȘA AGLAIA: Dacă a fost mort copilul când l-ai născut, mort este și acum.

D-NA THOMPSON: Știu! Îmi reproșez. Dar n-ai dreptate. Eu sînt mama. Acea care l-a crescut a crescut o iluzie.

MOAȘA AGLAIA: Poți să alăptezi o iluzie? Iată, sînt eu bătrână, dar tot mai învăț câte ceva. Mai ales de la americani ...

DL. IONESCU: Ce dramă! Trei mame să împartă doi copii!

DL. POPESCU: Fără să mai pun la socoteală tații.

DL. IONESCU: Unii își găsesc să râdă și pe marginea gropii.

DL. POPESCU: Unii se cred tot timpul pe marginea gropii.

Le place mai tare acolo.

D-NA POPESCU: Potoliți-vă!

D-NA IONESCU (*Aparte. Se uită către ceilalți...*): Dacă nu ne unim acum, nebuna pleacă cu amândoi.

DL. IONESCU: Credeam că ultimul lucru pe care-l voi suporta în viață este să mă împac și totuși...

DL. POPESCU: Dacă nu colaborăm, acesta va fi penultimul. Ultimul devine plecarea copiilor.

DL. IONESCU: Orice, numai asta nu. Accept să-i și căsătorim numai să stea aici. Vreau să spun să rămână ai noștri.

DAN: Așadar, nu voi ați trimis-o pe doamna Thompson?

Cei patru vin în mijlocul camerei, vor să înceapă discuția. Domnul Popescu se pregătește să ia solemn cuvântul, dar, în aceleași clipă, intră Pronto.

PRONTO: Bună ziua și săru' mîna la toată lumea. Ce aleasă adunare! Dar fără Pronto? Nuuu! Avem aici o treabă.

Cei patru părinți își dau seama că Pronto poate să le strice socotelile. Se reped către el și încep o discuție în șoaptă, în care Pronto întâi protestează, apoi se lasă convins și, în cele din urmă, și domnul Ionescu și domnul Popescu scot niște bani pe care-i dau atunci, pe loc.

PRONTO: O afacere e o afacere. Eu m-am ținut de cuvânt, am pus în mișcare o întregă mașinărie de dezbinat ce era unit dar dacă trebuie, trebuie. Om sînt și eu; cât privește cheltuielile Agenției ele trebuie decontate. Și, în plus, pretind o taxă de despăgubire profesională.

DL. POPESCU (*mai scoate niște bani, îi dă*): În ordine, dar lasă totul cum era.

D-NA POPESCU: Foarte bine, despăgubim tot. Nu mai fă nimic.

DL. POPESCU (*solemn*): Tanti Aglaia și dragi copiii. Introducerea a fost lungă, poate plictisitoare, poate și amuzantă, dar a venit momentul să dăm pe față adevăratul rol al acestei întâlniri.

DL. IONESCU (*reia, solemn*): E o zi plină de solemnitate, care merită slăvită într-un poem.

DL. POPESCU: Eu sînt de altă părere. Până la poem merge bine o epigramă, ca țuica de dinainte de masă. Dar, zău, nu e locul de polemici literare.

DANA: Ba chiar dimpotrivă.

D-NA IONESCU: Exact, e locul unei întâlniri emoționante pentru noi ...

D-NA POPESCU: Și ar fi bine să nu fim tulburați de cei care n-au nici o tangență.

D-NA THOMPSON: Nu-nțeleg ce vrei să spui, doamnă ...

DL. POPESCU (*agresiv, ironic*): Voi fi eu mai explicit, doamnă. Dacă-mi amintesc bine, nu erați pe lista invitaților în seara aceasta.

D-NA THOMPSON (*om de afaceri*): Nu e practic să mă las jignită. Mai întâi când e vorba de interesele copilului meu, nu aștept să fiu invitată. Al doilea, sînt în casă la tanti Aglaia.

DL. IONESCU: E adevărat că sîntem în casă la tanti Aglaia, dar sărbătorim un eveniment de familie.

D-NA THOMPSON: Mi-aș cere scuze, dar nu știu cui. Ceea ce știu e că așa ceva e exclus. Familia Ionescu și familia Popescu nu se înrudesc. Nici între ele, nici cu tanti Aglaia. Sau poate greșesc.

DL. POPESCU: Nu greșești, și totuși greșești. Nu sîntem rude și totuși sărbătorim un eveniment de familie. Și dacă dorești, doamnă, cu tot dinadinsul să fii martoră, poftim!

DL. IONESCU (*reia emoționat*): Declarăm logodna fiicei noastre Dana ...

DL. POPESCU (*emoționat și triumfal*): ... cu fiul nostru Dan! (*Dan și Dana, tanti Aglaia, nu înțeleg nimic*).

D-NA THOMPSON (*își revine, înțelege și se înfurie*): Mi-ați furat ideea. Trișați împreună ca să vă apărați. Nu, nu sînt de acord. Ideea e a mea. Am cumpărat-o. Mă opun categoric.

D-NA IONESCU: Dumneata nu poți să te opui.

D-NA POPESCU: Să nu te opui. N-ai nici un drept să sucești mințile copiilor. Doar o mamă adevărată îi poate înțelege.

(*Dana, stupefiată de întorsătura lucrurilor, leșină. Toată lumea se apropie*).

D-NA THOMPSON: Aoleu! Mi-ați omorât fata!

DAN: Apă!

DL. IONESCU: Tanti Aglaia, dă-i ceva, un întăritor...

D-NA THOMPSON: Fetișo, nu, fetișo mamei...

D-NA IONESCU: Să n-o atingi! Eu sînt mama și iese crimă de om.

DL. POPESCU: Oh! și nu-i un telefon prin preajmă... O fi mâncat ceva rău? S-a emoționat?

D-NA POPESCU: Atâtea într-o singură zi!

DAN (*o zguduie*): Dana, Dana, vino-ți în fire. Dana, comoara mea, iubita mea, dragostea mea...

(*Tanti Aglaia vine cu o cană de apă, o stropește pe față, îi dă două palme. Dana își revine. Toți se întrec să o sărute, să o mângâie*).

D-NA IONESCU: Fetișo mea, ți-e bine? Draga mamei, te-ai obosit prea mult cu învățatul.

DL. IONESCU: În fiecare seară lucrezi atât de mult!

DL. POPESCU: Ce-i prea mult.... strică.

D-NA THOMPSON (*insistă și ea*): În America sînt medici vestiți, facem o vacanță în Caraibe și, adio anemie, fetișo!

D-NA IONESCU: Îndrăznești să-i spui asta în fața mea?

D-NA THOMPSON: Chiar dacă mi-ar fi noră, tot ca o mamă m-aș purta acolo.

D-NA POPESCU (*atinsă*): Îndrăznești să pretinzi că l-ai născut pe Dan!

D-NA THOMPSON: Chiar dacă nu l-aș fi născut pe Dan și ca ginere tot ca un fiu mi-ar fi în America.

DL. POPESCU și DL. IONESCU: Niciodată!

D-NA IONESCU, D-NA POPESCU: Nicăieri!

DL. IONESCU: Am declarat logodna copiilor noștri. Dan ne va fi ginere.

DL. POPESCU: Iar Dana ne va fi noră.

D-NA POPESCU: Am vrut să facem logodna aici la Tanti Aglaia pentru că de la ea a început povestea dragostei voastre, într-o noapte tulbure, pe vremea inundațiilor.

D-NA IONESCU: Soarta a vrut să fiți împreună încă de la venirea pe lume.

DL. IONESCU: Dacă nu era tanti Aglaia să le salveze pe mamele voastre și pe voi... Ei să-i fiți recunoscători în veci.

DL. POPESCU: Tanti Aglaia, spune-le copiilor, într-o zi atât de mare pentru noi toți, spune-ne povestea venirii lor pe lume. De ce am ținut să facem aici logodna.

D-NA THOMPSON: Sînt pentru adevăr. Spune adevărul, tanti Aglaia!

D-NA POPESCU: Adevărul! Numai adevărul!

D-NA IONESCU: Adevărul stă în mâinile tale, tanti Aglaia!

DL. IONESCU: Adevărul și, nu uita, și fericirea a șase oameni.

MOAȘA AGLAIA: (*stă câteva clipe pe gânduri*): Da' știu că mi-ați făcut capul calendar! Să fie într-un ceas bun! Dar ce-s eu aici? Moașă sau nașă ca să cuvântează? De vreo două zile am observat că bântuie o boală. Unii au luat-o și vorbesc în dodii de copii schimbați. Eu am moșit la viața mea vreo 5.000 de copii ...

PRONTO: Săru' mâna! 5.000 de copii și un drac!

MOAȘA AGLAIA: Ia-ți o țuică și lasă-mă să-mi termin vorbirea că nu sînt învățată cu întreruperi ca în Parlament... Cum spuneam, am moșit la viața mea vreo 5.000 de copii fără să te pun și pe tine la socoteală (*se uită la Pronto*), dar niciodată n-a fost așa de greu ca la inundații. Măi, copii, nu știam dacă scăpam vreunul cu viață, dară-mi-te toți. Și uite că am scăpat... Tot de-atunci îmi pare rău că n-a avut zile și cel de-al treilea copil care s-a născut acolo. Nu mai știu ce-a fost: băiat, fetiță. S-a născut mort. (*Face o pauză semnificativă*). Copilul Elenei ar fi fost acum cât voi.

D-NA THOMPSON (*urmărește atentă, se întunecă, înțelege că n-are nici o șansă*): Nuuu!

PRONTO: Dar are și ea un copil. Mamă! Vezi cât de dulce e numele tău. Ți-am mai spus, nu contează pe cine naști ci pe cine crești. În fond, nașterea este un mister universal.

D-NA THOMPSON: Domnule, lasă prostiile!

PRONTO (*exasperat*): Nu-nțeleg deloc de ce voi, femeile, nu sînteți sensibile la metafizică! Puneți preț doar pe latura fizică a lucrurilor. (*o imită*): Nu l-am născut pe el (*arată*) pentru că am născut pe altul. Dar ce contează asta? O mamă și un copil se pot întîlni în absolut. Două idei pure. Tu, ideea de mamă, eu, ideea de fiu. Aici e ca și-n dragoste. Ce face un bărbat să iubească o anume femeie deși aceasta e departe, când atâtea sînt lângă el, și invers? Ca-n toate lucrurile fundamentale misterul dirijează ordinea lumii. De ce să ne împotrivim ordinii lumii? De ce să nu avem modestia și sinceritatea să o respectăm?! De ce să nu fim de acord cu sugestiile soartei?

D-NA THOMPSON (*enervată, deprimată, își aprinde o țigară și se plimbă prin cameră*): Dacă n-ai fi ridicol ...

PRONTO: Și îndrăgostiții pot fi ridicoli. Și ce contează asta? Sînt sublimi! Vrei un fiu: iată-mă! Nu te voi face de rîs în America. Uite, accept ca firma „Relații interumane: Vînd și cumpăr” să adauge și numele tău. Să se numească PRONTO & MOTHER. Și apoi, gîndește-te, câteodată copiii adevărați sînt mai puțin ascultători decât ceilalți. „Pe părinți nu-i alegi” – judecă copiii – și-și permit să facă toate prostiile. Chiar să se nască atunci când îi aștepti mai puțin. (*Câteva zâmbete cu subînțeles*).

(*Danei i se face rău din nou, toată lumea se agită în jurul ei*).

D-NA IONESCU (*sare*): Fetițo (*către ceilalți*) Mi-ați distrus copilul cu prostiile voastre!

D-NA THOMPSON: Dana, iubită mică, te duc în California, plecăm imediat!

(*În sfârșit Dana își revine*).

DANA: O, sînt așa de slăbită!

D-NA THOMPSON: Am spus eu, o astenie. Se tratează cu voiaje lungi.

MOAȘA AGLAIA: Eu nu mă bag, dar cred că-i o astenie cu ochi.

TOȚI: Ce? Ce spui?

DL. IONESCU: Cum îndrăznești?

D-NA IONESCU (*indignată*): Cum îți permiți?

MOAȘA AGLAIA: La anii mei îndrăznesc multe și îmi permit tot. Atâta doar vă avertizez că-s prea bătrână și la o adică va trebui o altă moașă.

D-NA THOMPSON (*neliniștită*): Ce-i asta? Alt joc? Alte insinuări?

D-NA POPESCU: Care-i adevărul, copiii?

DL. POPESCU: Dane, fii bărbat.

DAN: Chiar sînt. Și o să am și un copil.

D-NA THOMPSON (*uluită, mai trage speranță*): Dane! Dana! Veniți cu mine, n-aveți nici o grijă!

D-NA IONESCU: Noi ne certăm prostește și iată ce puteam păți!

DL. IONESCU: Măi, copiii, v-ați cam grăbit, dar să fie într-un ceas bun. Azi, cu ocazia logodnei, fixăm și nunta.

D-NA POPESCU: Imediat.

DL. POPESCU: Dane, cere-i mâna aici, pe loc!

DAN: Nu pot.

DANA: Nu ne căsătorim.

TOȚI (*stupefiați*): Cuum?

DANA (*hotărâtă*): Nu ne căsătorim.

D-NA IONESCU: Cum așa?

DAN: Cum ați auzit!

D-NA POPESCU: În situația asta?

DL. POPESCU: Fiți oameni serioși. Azi ați declarat logodna.

DAN: Voi ați declarat-o! Noi nu ne-am logodit.

D-NA POPESCU: Cred că-i o glumă.

DAN: Nici o glumă. Nu ne-am logodit astăzi.

PRONTO (*nelămurit*): Multe am mai dezlegat eu la viața mea, dar ce-i aici nu pricep și pace! Nu mă taie capul!

D-NA IONESCU: Bine! Sînteți oameni moderni, nu mai țineți la logodnă.

D-NA POPESCU: Sîntem de acord și așa. Chiar și fără logodnă, vă căsătoriți.

DANA: Nu ne căsătorim.

D-NA THOMPSON (*nu-nțelege*): Fetițo, Dana, nu știi ce vorbești, doar îl iubești?

DANA: Sigur că-l iubesc.

D-NA THOMPSON: Și el te iubește.

DAN: Sigur că o iubesc. Dar nu mă pot căsători cu Dana.

DL. IONESCU: Așa ceva n-am pomenit! Se iubesc, se apucă să facă copii, dar nu vor nici să se logodească, nici să se căsătorească.

DL. POPESCU: Nu, așa nu mai merge! Ori vă bateți joc de noi și ne spuneți, ori ne lămuriti. (*Îi imită*): Îl iubesc dar nu-l iau de bărbat. O iubesc dar n-o iau de soție. Dar copii, Ohoho! Eu de orice moarte pot să mor, dar într-un singur fel nu: prost.

DANA (*de mână cu Dan*): Nu ne logodim și nu ne căsătorim pentru că nu putem.

TOȚI: De ce?

DAN (*solemn*): Pentru că sîntem soți și soție.

TOȚI: Ce? Cum? Ce-i asta?

DAN: Ce-ați auzit!

DANA: Ne-am căsătorit anul trecut.

(*Toți îi sărută și îi îmbrățișează pe tineri*).

D-NA IONESCU (*relaxată*): Slavă Domnului, asta e chiar ziua dezvăluirilor. Să te îmbrățișez, fiul meu!

D-NA POPESCU: Dana, fiica mea, vino să te sărut.

DL. POPESCU: Băiete, ca-ntr-un bărbat: mare hoț ești! Să te ascunzi de taică-tău!

DL. IONESCU: Să nu știu eu, tată, să nu bănuiesc...

DANA (*destinsă*): Ce să vă facem? Aveați voi timp pentru asemenea fleacuri? V-am lăsat în disputele voastre literare.

DAN: Părinții ar vrea să nu mai ieșim niciodată din leagăn. Să hotărâți totul. Cu cine să mă plimb și cu cine nu, pe cine să sărut și pe cine nu ș.a.m.d.

MOAȘA AGLAIA: Când nu bagi de seamă, o dată te trezești că învață oul pe găină. Dé!

(*D-NA THOMPSON rămâne gânditoare, Pronto se apropie de ea, cu o nouă ofensivă. Se vede bine însă că d-na Thompson nici nu-l ia în seamă*).

PRONTO: Fiu, am înțeles, nu se poate. Aici e clar. Metafizica e ca bogăția: o ai sau nu o ai. A fost iluzia mea, decepția mea. Ești o femeie practică, doamnă Thompson, și-mi placi, ca femeie, tocmai din cauza asta. Aici ne întâlnim. Mă ascuți?

D-NA THOMPSON (*absentă, cu ochii pe Dan și pe Dana*): Desigur.

PRONTO: Așadar, copiii se află într-un moment major de viață. Dana și Dan s-au căsătorit pe ascuns, n-au încredere în consimțământul părinților. În curând, vine și copilul. Chiar dacă loneștii și Popeștii și-au dat cu viteză consimțământul inutil, băieții, deștepți, consumaseră evenimentul; e clar că mâine aceiași părinți or să fie mai puțin entuziaști, iar poimâine vor deveni din nou părți beligerante. Domnul Ionescu va scrie o poemă lacrimoasă despre înduioșătoarele întâmplări din familia lui, iar domnul Popescu va trânti o epigramă în care va șfichiui credulitatea părinților ca să nu spună de-a dreptul, tâmpenia lor. Și atunci – adio pace mondială! Încă un pact care va cădea pentru că acesta este și rolul pactelor, ca și al jurămintelor de amor, să fie încălcate. Ce cred Dan și Dana despre asta? Sînt băieți deștepți, îmi plac amândoi, dar aș putea să-i ajut să-și limpezească viziunea despre lume și viață șoptindu-le câte ceva. Și atunci, gata! Dacă le spui, „copii mergeți cu mine în America”, știi ce-o să-ți răspundă?

D-NA THOMPSON (*tot absentă*): Ce?

PRONTO (*imitându-i*): Nu, nu mergem! Și știi de ce? Nu știi.

D-NA THOMPSON (*automat*): Nu știu.

PRONTO: Deoarece nu răspund numai pentru ei. E la mijloc copilul. Cum ajung în America, pac! copilul. Îți dai seama de ce are nevoie în primul rând un copil care se naște în America? În primul rând, în al doilea rând și în al treilea rând un copil care se naște în America are nevoie de un bunic. Și dumneata, doamnă Thompson, nu te supăra că sînt brutal, dar așa e stilul meu, brutal și sincer, dumneata nu poți oferi un bunic nepotului dumitale. Vezi că nu ești prevăzătoare? Dar contează pe soartă (*se bate cu pumnul în piept*): iată-mă, sînt bunicul.

D-NA THOMPSON (*își revine, se uită la el și se miră*): Ce ești?

PRONTO: Sînt bunicul!! Nu mă respinge. Nu lua jucăria din mîna nepotului. Cine s-ar mai înhăma la o treabă ca asta? Cine se însoară ca să crească copilul altuia? Dar iată și un om de caracter: (se bate cu pumnul în piept) crește nu unul, ci doi copii, căci nu știe care e adevăratul, și, colac peste pupăză, și nepotul. Doamnă Thompson, nu e timp de pierdut. Tanti Aglaia, unde e telefonul? Te rog, Ambasada americană. Ține minte, ți-ai găsit un soț, te căsătorești, îți crești copiii, nepotul.

D-NA THOMPSON (*absentă, e cu gândurile ei*): Bravo lor... Deștepți copii! Dragostea e totul! O clipă m-am văzut pe mine dacă băiatul pe care l-am iubit ar fi fost ca Dan, totul ar fi fost astăzi altfel. Dar dacă n-a fost, nimic nu se mai poate întoarce. A fost o iluzie. Nu se poate nimic și nici nu ar fi drept. De fapt, știi ce m-a emoționat? Gîndul că se va naște copilul. În rest, doar iluzii. Dar copilul va fi sigur nepotul meu.

PRONTO: Și al meu, și te asigur că n-o să fac nici o deosebire. Îl adopt imediat. Cine n-are nevoie de un bunic tânăr?

D-NA THOMPSON: Destul! te rog încetează cu fanteziile. Abia de le mai suport pe ale mele. Tanti Aglaia, iartă-mă pentru tot. Am plecat. Dar la anul vin să-l văd pe micuț. (*Către Dan și Dana*): Copii, să fiți fericiți! Pe măsura curajului și a dragostei voastre! (*singură*) În rest, toate s-au întîmplat atît de demult. Poate, într-adevăr am născut un copil mort, sau poate nu mai țin eu minte, poate nici n-am născut vreodată.

(*Pe această replică apar Olim Podoabă cu Secretara*).

OLIMP PODOABĂ (*răspunzând îndoielilor lui Hellen Thompson*): Ba ai născut, doamnă Thompson. Și n-ai născut un copil mort. (*O împinge pe Luluș în față*): Iată dovadă.

(*Stupefacție generală*).

PRONTO (*singurul care riscă o întrebare*): Ceee!??

OLIMP PODOABĂ (*același ton al dezvăluirilor*): Luluș are exact 20 de ani. Și nu poți să spui că nu-ți seamănă.

PRONTO: Nu se poate! nu se poate!

D-NA IONESCU (*bucuroasă de întorsătura lucrurilor*): De ce să nu se poată?

HELLEN THOMPSON: (*prăbușită pe un fotoliu, abia poate să mai îngâne cu spaimă, cu speranță, cu stupefacție*): Fetițo. Chiar ești a mea?

SECRETARA (*care joacă destul de neconvinsă rolul oferit de Olimp Podoabă*): Mother!...

HELLEN THOMPSON (*e la capătul puterilor*): Nuuu! Fie-vă milă de mine! Fie-vă milă de mine! (*începe să-i roage pe toți prin gesturi, prin priviri, prin cuvinte*) Nu vă mai jucați cu mine!

PRONTO: Nu-i adevărat! Luluș e secretara mea (*către Olimp Podoabă*): Patroane, ce-i asta? Știi bine că pentru mine e marea lovitură. O aștept de atâția ani. Mai am puțin și-o conving. Plec cu americana.

OLIMP PODOABA (*satisfăcut*): E și pentru mine! Și eu doresc, de o viață, marea lovitură. Și, iat-o opera mea. Eu te-am creat, eu te distrug.

PRONTO: Patroane, ți-o spun cu tot respectul: ești un porc! Dar nu-ți va reuși. Nu-ți va reuși figura. Luluș, spune adevărul. Ai mamă, tată, bunici, mătuși, frați.

SECRETARA (*cinstită*): Sînt un copil orfan.

D-NA THOMPSON: Fetițo, spune, nu te juca cu o biată inimă (*ia un calmant și încă unul*): Ai vreun interes?

SECRETARA (*candidă*): Am.

D-NA THOMPSON: Fetițo, ce vrei?

SECRETARA (*la fel*): Să ajung secretară de firmă în Occident. Să știți că sînt pregătită să fac față. Deja m-am obișnuit cu exploatarea.

PRONTO: Doamnă Thompson, n-o crede. E o înscenare.

D-NA THOMPSON: Fetițo, te mai întreb o dată: Chiar ești fiica mea?

SECRETARA (*ezitând*): Doar dacă trebuie. Și dacă patronul a spus-o, înseamnă că trebuie.

OLIMP PODOABA: Crede și nu te întreba, Luluș.

MOAȘA AGLAIA: I-auzi dom'le. Taman ca în Biblie. Am stat și-am ascultat. Multe mi-au văzut ochii, la viața mea și multe mi-au auzit urechile. Doar asta le întrece pe toate. (*către Olimp Podoabă*): Așadar, ăsta-mi ești, vecine! Stau gard în gard de-o viață dar nu

te-am mirosit. Dar și când ți-ai dat arama! Mă miram eu ce te interesa atâta americanca, Elena, cu greșelile ei. Dar ca să vii și s-o înnebunești de cap punându-i în brațe ce i-ai pus, ca pe propriul ei copil, le întrece pe toate. Om de nimic! Să nu-mi mai treci pragul (*despre Pronto*) Măcar ăsta ne mai distrează (*cu blândețe, către Hellen*): Ascultă, fată dragă. Nu umbla după ce nu se poate. Atunci în noaptea aceea s-au născut Dan, Dana și un copil mort (*cu tărie*). Copilul tău a fost mort. Nu încerca să dezgropi stafii, spre binele tuturor, fată dragă. (*Se cuibărește în șezlong*). Și al tău, Elena, și al tău.

HELLEN THOMPSON (*se ridică hipnotică, se uită în jur, îi îmbrățișează pe Dan și pe Dana strângându-i, fără cuvinte, la piept și pleacă din ce în ce mai repede, fugind la ieșirea din scenă*).

PRONTO (*surprins de reacție, își încearcă, neconvins, norocul în ceasul al doisprezecelea*): Unde pleci? O femeie singură în America?! Te iau de nevastă. Închid ochii și te iau de nevastă. Nu contează că între noi e o diferență de vârstă. Nu-mi pasă că ai făcut un copil din flori. Nu-mi pasă că ai fost măritată. Nu-mi pasă de gura lumii. N-am să-ți zic nimic. Închid ochii!!

(*Cu un ultim efort, ca vulpea când n-ajunge la struguri, Pronto, cu palmele pâlnie la gură, strigă după Hellen, care nu se mai vede de mult*): Hei, unde pleci? Hellen! America-i putredă!

CORTINA

1985

DESPRE AUTOR

„Majoritatea dramaturgilor noștri de azi au venit spre teatru după o practicare fructuoasă a altor genuri literare (proză, poezie, publicistică etc.), ceea ce dovedește că nu e deloc ușor să scrii teatru și mai ales că el necesită o anume maturizare artistică. Așa s-a întâmplat cu Dumitru Radu Popescu sau Ion Băieșu, cu Marin Sorescu sau Fănuș Neagu, cu Mihnea Gheorghiu sau Ecaterina Oproiu etc. și, important de remarcat, nici unul din aceștia n-a fost străin de publicistică, de prezența acută în clipă. Mi se pare firesc să fie așa. Publicistica solicită în primul rând spontaneitatea cuvîntului și concentrarea gîndului. Ori, nimic nu poate fi mai util decît acestea unui scriitor de teatru.

Dramaturgul Mariana Brăescu vine în teatru de asemenea din publicistică și din proză. Un drum norocos și promițător. Implantarea directă în actualitate, știința dialogului, a conducerii discuției, a gradării replicilor, a stimulării partenerului de dialog fac parte din tehnologia scrierii dramaturgice. Ori, tocmai aceste calități o recomandă cu prisosință pe Mariana Brăescu. Verbul nervos, replica acidulată, gîndul înaripat, venit să exprime idei actuale nu fără o undă discretă de sensibilitate feminină, fac din piesa „*Profesor de ... admitere*” o pagină de literatură veritabilă capabilă a ne emoționa, a ne incita, a ne face fericiți descoperind adevărul artei.

Dar piesa aceasta nu este nici prima și nici singura pe care a scris-o autoarea. Alte cîteva își așteaptă deja interpretii în cadrul altor cîteva teatre din țară. Experiența scriiturii se simte atrăgîndu-ne atenția că nici o izbîndă nu se dobîndește fără de talent dar și fără de muncă asiduă, fără dăruire și pasiune, fără tenacitate și abnegație. Iată atu-urile cu care Mariana Brăescu intră pe poarta cea mare a teatrului. Să fim încrezători în steaua ei fericită.”

Constantin Cubleșan, 1988

„Am citit de curînd în manuscris patru piese de teatru de Mariana Brăescu: **Londra de la 3 la 5, Al treisprezecelea Caesar, La dispoziția dumneavoastră și Profesor de admitere.** Le-am citit cu plăcere și cu folos și cu bucuria de a descoperi un autentic dramaturg. Mariana Brăescu are și talent și știință dramaturgică. Ea cunoaște nu numai oamenii și viața, ci și legile intime ale dramaturgiei, ale dialogului firesc și ale conflictului convingător. E un semn al talentului indiscutabil, la care se adaugă capacitatea de a opera pe toată claviatura comicalului, de la umorul pozitiv la satira necruțătoare.

Rîzînd cu poftă sănătoasă, ea biciuiește și vestejește relele moravuri. E ceea ce poate da societății un adevărat dramaturg, căruia îi urez succes pe marea timpului printre puținele catarge care lasă malurile, înfruntînd vînturile, valorile vieții.”

Ion Dodu Bălan, 1988